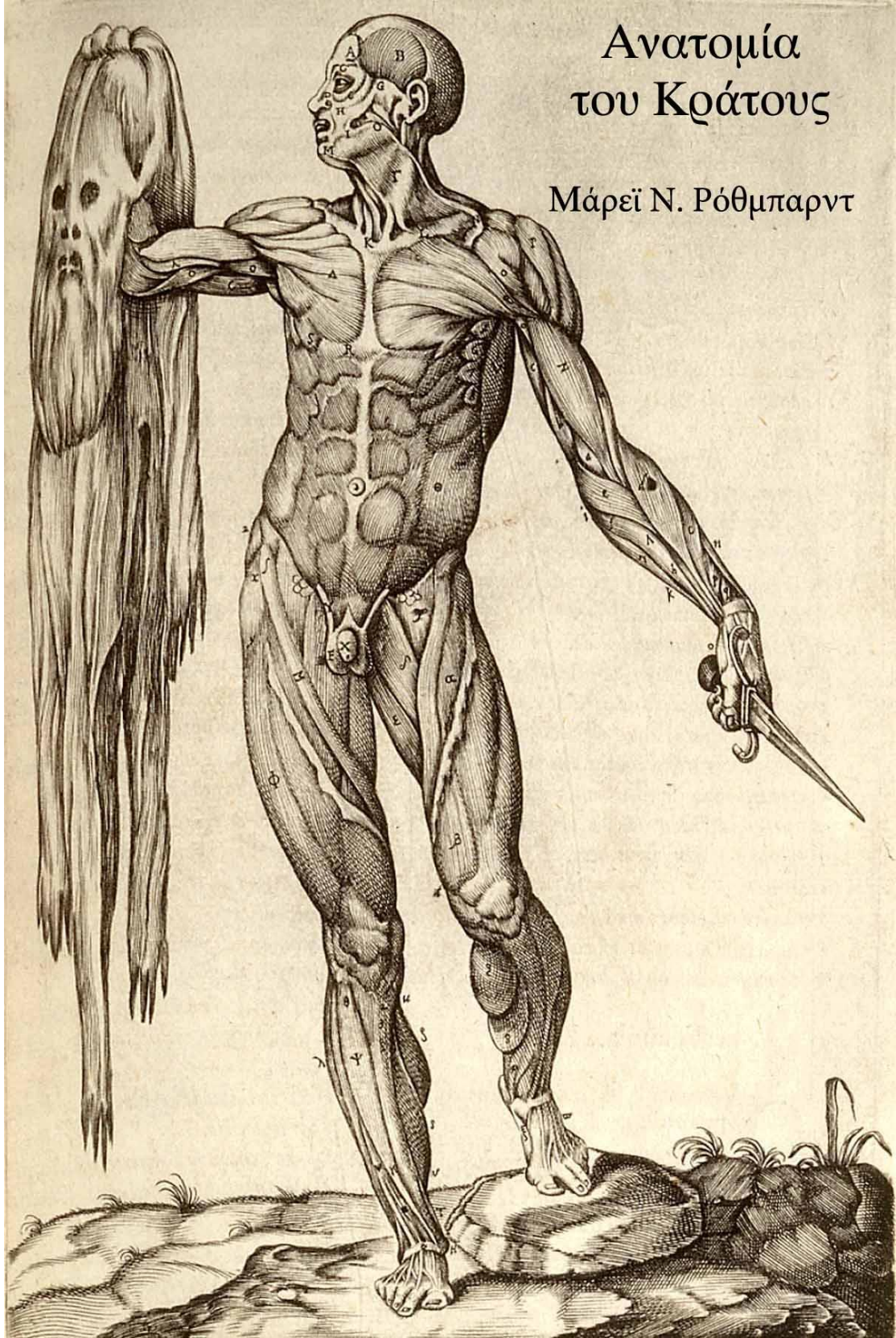

Ανατομία του Κράτους

Μάρει Ν. Ρόθπαρντ

Τίτλος πρωτοτύπου: Anatomy of the State
Συγγραφέας: Murray N. Rothbard

© 2009 by the Ludwig von Mises Institute
and published under the Creative
Commons Attribution License 3.0.
<http://creativecommons.org/licenses/by/3.0/>

Ludwig von Mises Institute
518 West Magnolia Avenue
Auburn, Alabama 36832
www.mises.org

Μετάφραση:

2012, Grotesque Southorn
e-mail: grotesquechaos@hotmail.com

Ο μεγαλύτερος κίνδυνος
για το Κράτος
είναι η ανεξάρτητη
λόγια κριτική.

Μάρει Ν. Ρόθμπαρντ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1. Τι δεν είναι το Κράτος
2. Τι είναι το Κράτος
3. Πώς το Κράτος συντηρεί τον εαυτό του
4. Πώς το Κράτος υπερβαίνει τα όρια
5. Τι φοβάται το Κράτος
6. Πώς τα Κράτη σχετίζονται μεταξύ τους
7. Η Ιστορία ως ένας αγώνας μεταξύ Κρατικής και Κοινωνικής Ισχύος

ΤΙ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Το Κράτος σχεδόν παγκοσμίως θεωρείται ένας θεσμός που υπηρετεί την κοινωνία. Πολλοί θεωρητικοί τιμούν το Κράτος ως την αποθέωση της κοινωνίας· άλλοι το βλέπουν ως έναν ευγενή, πλην συχνά αναποτελεσματικό, οργανισμό για την επίτευξη κοινωνικών σκοπών· αλλά όλοι το θεωρούν ένα απαραίτητο μέσο για την επίτευξη στόχων την ανθρωπότητας, ένα όχημα που θα αντιπαραταχθεί στον «ιδιωτικό τομέα» και συχνά θα κερδίσει τον ανταγωνισμό για τους πόρους. Με την ανάδυση της δημοκρατίας, η ταύτιση του Κράτους με την κοινωνία έχει ενταθεί σε τέτοιο βαθμό, ώστε είναι συχνό φαινόμενο να ακούς να εκφράζονται απόψεις που παραβιάζουν σχεδόν όλες τις αρχές του ορθολογισμού και της κοινής λογικής, όπως «εμείς είμαστε η κυβέρνηση». Ο συλλογικός όρος «εμείς» έχει καταστήσει εφικτό, να απλωθεί ένα ιδεολογικό καμουφλάζ πάνω από την πραγματικότητα της πολιτικής ζωής. Αν «εμείς είμαστε η κυβέρνηση», τότε οτιδήποτε κάνει η κυβέρνηση σε ένα άτομο δεν είναι μόνο δίκαιο και μη τυραννικό αλλά επίσης «εθελοντικό» εκ μέρους του συγκεκριμένου ατόμου. Αν η κυβέρνηση δημιουργήσει ένα τεράστιο δημόσιο χρέος το οποίο πρέπει να πληρωθεί φορολογώντας μια ομάδα προς όφελος μιας άλλης, αυτή η πραγματικότητα του βάρους συσκοτίζεται λέγοντας ότι «εμείς οι ίδιοι το χρωστάμε στον εαυτό μας»· αν η κυβέρνηση στρατολογήσει έναν άνθρωπο, ή τον πετάξει στη φυλακή για τα φρονήματά του, τότε το «κάνει ο ίδιος στον εαυτό του» κι έτσι, τίποτα δυσάρεστο δε συνέβη. Με αυτή τη συλλογιστική, κάθε Εβραίος που δολοφονήθηκε από τη Ναζιστική κυβέρνηση δεν δολοφονήθηκε· αντίθετα, πρέπει να διέπραξαν αυτοκτονία, από τη στιγμή που *αυτοί* ήταν η κυβέρνηση (η οποία επιλέχθηκε δημοκρατικά), και, ως εκ τούτου, οτιδήποτε τους έκανε η κυβέρνηση ήταν εθελοντικό από μέρους τους. Κάποιος δε θα το θεωρούσε απαραίτητο να επιμείνει σε αυτό το ζήτημα, όμως η συντριπτική πλειοψηφία του κόσμου πιστεύει αυτό το λογικό σφάλμα, σε μικρότερο ή μεγαλύτερο βαθμό.

Πρέπει, κατά συνέπεια, να τονίσουμε ότι «εμείς» δεν είμαστε η κυβέρνηση· η κυβέρνηση δεν είναι «εμείς». Η κυβέρνηση με καμία ακριβή έννοια δεν «εκπροσωπεί» την πλειοψηφία του κόσμου.¹ Αλλά, ακόμη κι αν το έκανε, ακόμη κι αν το 70 τοις εκατό των ανθρώπων αποφασίσει να δολοφονήσει το 30 τοις εκατό, αυτό θα εξακολουθούσε να είναι φόνος και δεν θα ήταν εθελοντική αυτοκτονία της σφαγιασθείσας μειοψηφίας.² Σε καμία οργανιστική μεταφορά, σε καμία αυταπάτη που λέει ότι «είμαστε όλοι ένα μέρος του κάθε άλλου», δεν πρέπει να επιτραπεί να συσκοτίσει αυτό το βασικό γεγονός.

Αν, τότε, το Κράτος δεν είμαστε «εμείς», αν δεν είναι «η ανθρώπινη οικογένεια» που συνέρχεται να αποφασίσει για αμοιβαία προβλήματα, αν δεν είναι μια συγκέντρωση ενός συλλόγου, τι είναι; Εν συντομία, το Κράτος είναι αυτή η οργάνωση μέσα στην κοινωνία η οποία αποπειράται να διατηρήσει το μονοπώλιο της χρήσης βίας σε ένα δεδομένο γεωγραφικό χώρο· συγκεκριμένα, είναι η μόνη οργάνωση της κοινωνίας που αποκτάει τα κέρδη της όχι μέσω εθελοντικής συνεισφοράς ή πληρωμής για παρεχόμενες υπηρεσίες αλλά μέσω εξαναγκασμού. Ενώ άλλα άτομα και οργανισμοί αποκτούν το εισόδημά τους μέσω της παραγωγής αγαθών και υπηρεσιών και μέσω της ειρηνικής και εθελοντικής πώλησης αυτών των αγαθών και υπηρεσιών σε άλλους, το Κράτος αποκτά τα έσοδά του με τη χρήση καταναγκασμού· δηλαδή με την απειλή της φυλακής και της ξιφολόγχης.³ Έχοντας χρησιμοποιήσει βία για να αποκτήσει τα έσοδά του, το Κράτος εν γένει προχωράει ώστε να ρυθμίσει και να υπαγορεύσει τις υπόλοιπες ενέργειες των ιδιωτών υπηκόων του. Κάποιος θα σκεφτόταν ότι η απλή παρατήρηση όλων των Κρατών μέσα στην ιστορία και σε όλη την υφήλιο θα αποτελούσε επαρκή απόδειξη γι' αυτόν τον ισχυρισμό· όμως το μίasma του μύθου έχει επικρατήσει για τόσο καιρό πάνω στην κρατική δραστηριότητα που η εμβάθυνση είναι αναγκαία.

Αρχικά δημοσιεύτηκε στο “Egalitarianism as a Revolt Against Nature and Other Essays” του Murray N. Rothbard (Auburn, Ala.: Mises Institute, 2000 [1974]), σελ. 55–88.

¹ Δεν μπορούμε, σε αυτό το κεφάλαιο, να αναπτύξουμε τα πολλά προβλήματα και λογικά σφάλματα της «δημοκρατίας.» Εδώ αρκεί να πούμε πως ένας αληθινός παράγοντας ή «αντιπρόσωπος» του ατόμου, υπόκειται πάντα στις διαταγές του ατόμου αυτού, μπορεί να απολυθεί οποτεδήποτε και δεν μπορεί να δρα αντίθετα από τα συμφέροντα ή τις επιθυμίες του. Σαφώς, ο «αντιπρόσωπος» σε μια δημοκρατία δεν μπορεί ποτέ να εκπληρώσει αυτές τις λειτουργίες εκπροσώπησης, τις μόνες σύμφωνες με μια ελευθεριακή (libertarian) κοινωνία.

² Οι σοσιαλδημοκράτες συχνά απαντούν ότι η δημοκρατία – η πλειοψηφική επιλογή των αρχόντων – λογικά σημαίνει ότι η πλειοψηφία πρέπει να αφήσει ορισμένες ελευθερίες στη μειοψηφία, γιατί η μειοψηφία θα μπορούσε μια μέρα να γίνει πλειοψηφία. Εκτός από τα υπόλοιπα ψεγάδια, αυτό το επιχειρημα προφανώς δε στέκει εκεί που η μειοψηφία δεν μπορεί να γίνει πλειοψηφία, για παράδειγμα, όταν η μειοψηφία είναι μια διαφορετική φυλετική ή εθνική ομάδα από την πλειοψηφία.

³ Joseph A. Schumpeter, *Capitalism, Socialism, and Democracy* (Νέα Υόρκη: Harper and Bros., 1942), σελ. 198.

Η προστριβή ή ο ανταγωνισμός μεταξύ της ιδιωτικής και της δημόσιας σφαίρας ήταν εντονότερος από τον αρχικό λόγω του γεγονότος ότι ... το Κράτος ζούσε από τα έσοδα που παράγονταν στην ιδιωτική σφαίρα για ιδιωτικούς σκοπούς και έπρεπε να ανακατευθυνθούν από αυτούς τους σκοπούς μέσω πολιτικής ισχύος. Η θεωρία η οποία ερμηνεύει τους φόρους με την αναλογία της οφειλής σε έναν όμιλο ή της αγοράς μιας υπηρεσίας, ας πούμε, ενός γιατρού αποδεικνύει μόνο το πόσο βαθιά

αποκομμένο είναι αυτό το κομμάτι των κοινωνικών επιστημών από τον επιστημονικό τρόπο σκέψης.

Βλέπε επίσης Murray N. Rothbard, “The Fallacy of the ‘Public Sector,’” *New Individualist Review* (καλοκαίρι 1961): 3ff.

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Ο άνθρωπος γεννιέται στον κόσμο, και χρειάζεται να χρησιμοποιήσει το μυαλό του για να μάθει πώς να πάρει τους πόρους που του δόθηκαν από τη φύση, και να τους μετατρέψει (για παράδειγμα, μέσω της επένδυσης σε «κεφάλαιο») σε σχήματα και μορφές και μέρη όπου οι πόροι μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την ικανοποίηση των επιθυμιών του και για την αναβάθμιση του βιοτικού του επιπέδου. Ο μόνος τρόπος μέσω του οποίου ο άνθρωπος μπορεί να το κάνει αυτό είναι με το να χρησιμοποιήσει το μυαλό και την ενέργειά του ώστε να μεταμορφώσει τους πόρους («παραγωγή») και να ανταλλάξει τα προϊόντα για προϊόντα δημιουργημένα από άλλους. Ο άνθρωπος έχει ανακαλύψει ότι, μέσω της διαδικασίας της εθελοντικής, αμοιβαίας ανταλλαγής, η παραγωγικότητα και συνεπώς, το επίπεδο ζωής όλων των συμμετεχόντων στην ανταλλαγή μπορεί να αυξηθεί κολοσσιαία. Η μόνη «φυσική» μέθοδος για να επιβιώσει και να αποκτήσει πλούτο ο άνθρωπος, λοιπόν, είναι να χρησιμοποιήσει το μυαλό και την ενέργειά του για να συμμετέχει στη διαδικασία παραγωγής-και-ανταλλαγής. Το πράττει αυτό, αρχικά, βρίσκοντας φυσικούς πόρους, και στη συνέχεια μετασχηματίζοντάς τους («αναμειγνύοντας την εργασία του» όπως το θέτει ο Λοκ), για να τους καταστήσει ατομική του περιουσία, και μετά ανταλλάσοντας την περιουσία του με ομοίως αποκτημένη περιουσία από άλλους. Η κοινωνική οδός που υπαγορεύεται από τις απαιτήσεις της ανθρώπινης φύσης, κατά συνέπεια, είναι η οδός των «ιδιοκτησιακών δικαιωμάτων» και της «ελεύθερης αγοράς» της δωρεάς ή της ανταλλαγής τέτοιων δικαιωμάτων. Μέσω αυτής της οδού, οι άνθρωποι έχουν μάθει πώς να αποφεύγουν τις μεθόδους της «ζούγκλας», της φιλονικίας για την απόκτηση σπάνιων πόρων με τρόπο που ο Α μπορεί να τους αποκτήσει μόνο εις βάρος του Β και, αντί γι' αυτό, να πολλαπλασιάζει αυτούς τους πόρους κολοσσιαία με ειρηνική και αρμονική παραγωγή και ανταλλαγή.

Ο μεγάλος Γερμανός κοινωνιολόγος Franz Oppenheimer κατέδειξε ότι υπάρχουν δύο αμοιβαίως αποκλειόμενοι τρόποι για την απόκτηση πλούτου· ο ένας, ο παραπάνω τρόπος παραγωγής και ανταλλαγής, που ονόμασε «τα οικονομικά μέσα». Ο άλλος τρόπος είναι απλούστερος, επειδή δεν απαιτεί παραγωγικότητα· είναι ο τρόπος της αρπαγής των αγαθών ή υπηρεσιών του άλλου με τη χρήση βίας. Αυτή είναι η μέθοδος της μονομερούς κατάσχεσης, της κλοπής της περιουσίας των άλλων. Αυτή είναι η μέθοδος που ο Oppenheimer ονόμασε «τα πολιτικά μέσα» για την απόκτηση πλούτου. Πρέπει να γίνει σαφές ότι η ειρηνική χρήση της λογικής και της ενέργειας στην παραγωγή είναι η «φυσική» οδός για τον άνθρωπο: το μέσο για την επιβίωση και την ευημερία του στη Γη. Πρέπει να γίνει εξίσου σαφές πως το μέσο του εξαναγκασμού και της εκμετάλλευσης είναι αντίθετο στον φυσικό νόμο· είναι παρασιτικό, γιατί αντί να προσθέτει στην παραγωγή, αφαιρεί από αυτή. Τα «πολιτικά μέσα» κατευθύνουν την παραγωγή σε ένα παρασιτικό και

καταστροφικό άτομο ή ομάδα· και αυτή η ανακατεύθυνση πόρων όχι μόνο μειώνει των αριθμό αυτών που παράγουν, αλλά χαμηλώνει και το κίνητρο του παραγωγού να παράξει πάνω από το επίπεδο επιβίωσής του. Μακροπρόθεσμα, ο ληστής καταστρέφει την ίδια του την ύπαρξη, εξασθενώντας ή εξαλείφοντας την πηγή που τον συντηρεί. Αλλά όχι μόνο αυτό· ακόμη και βραχυπρόθεσμα το αρπακτικό δρα σε αντίθεση με την αληθινή του φύση ως άνθρωπος.

Είμαστε τώρα σε θέση να απαντήσουμε πιο ολοκληρωμένα στην ερώτηση: τι είναι το Κράτος; Το Κράτος, σύμφωνα με τα λόγια του Oppenheimer, είναι η «οργάνωση των πολιτικών μέσων»· πρόκειται για τη συστηματοποίηση της ληστρικής διαδικασίας σε ένα δεδομένο χώρο.⁴ Γιατί το έγκλημα, στην καλύτερη περίπτωση, είναι σποραδικό και αβέβαιο· ο παρασιτισμός είναι εφήμερος, και το εξαναγκαστικό, παρασιτικό νήμα μπορεί να κοπεί οποτεδήποτε με την αντίσταση των θυμάτων. Το Κράτος παρέχει ένα νόμιμο, τακτικό και συστηματοποιημένο κανάλι για την καταλήστευση την ιδιωτικής περιουσίας· Καθιστά βέβαιη, ασφαλή και σχετικά «ειρηνική» την επιβίωση την παρασιτικής κλάσας στην κοινωνία.⁵ Εφόσον η παραγωγή πρέπει πάντα να προηγείται της αρπαγής, η ελεύθερη αγορά είναι προγενέστερη του Κράτους. Το Κράτος δεν έχει δημιουργηθεί ποτέ μέσω ενός «κοινωνικού συμβολαίου»· έχει γεννηθεί πάντα μέσω κατάκτησης και εκμετάλλευσης. Το κλασικό παράδειγμα είναι μια φυλή κατακτητών να σταματάει την παραδοσιακή της μέθοδο λεηλασίας και δολοφονίας μιας κατακτημένης φυλής, συνειδητοποιώντας ότι η διάρκεια της λεηλασίας θα ήταν μεγαλύτερη και πιο ασφαλής, και η κατάσταση πιο ευχάριστη, αν επιτρεπόταν στην κατακτημένη φυλή να ζήσει και να παράγει, με τους κατακτητές να εγκαθίστανται μαζί τους ως άρχοντες, εισπράττοντας έναν σταθερό ετήσιο φόρο υποτέλειας.⁶ Μια μέθοδος γέννησης ενός Κράτους μπορεί να σκιαγραφηθεί ως εξής: στα υψίπεδα της νότιας «Ρουριτανίας,» μια ομάδα ληστών καταφέρνει να αποκτήσει τον φυσικό έλεγχο της περιοχής, και τελικά ο αρχηγός των ληστών ανακηρύσσει τον εαυτό του «Βασιλιά την κυρίαρχης και ανεξάρτητης κυβέρνησης της Νότιας Ρουριτανίας»· και, αν αυτός και οι άντρες του έχουν τη δύναμη να διατηρήσουν την εξουσία για λίγο, ιδού! ένα νέο Κράτος προστέθηκε στην «οικογένεια των εθνών,» και οι πρώην λήσταρχοι έχουν μεταμορφωθεί στην καθ' όλα νόμιμη αριστοκρατία του βασιλείου.

⁴ Franz Oppenheimer, *The State* (Νέα Υόρκη: Vanguard Press, 1926) σελ. 24 –27:

Υπάρχουν δύο θεμελιωδώς αντιπαρατιθέμενα μέσα, μέσω των οποίων ο άνθρωπος, που πρέπει να επιβιώσει, είναι αναγκασμένος να αποκτήσει τα απαραίτητα για να ικανοποιήσει τις επιθυμίες του. Αυτά είναι η δουλειά και η ληστεία, η ίδια η εργασία κάποιου και ο βίαιος σφετερισμός της εργασίας των άλλων ... Προτείνω στην ακόλουθη συζήτηση να αποκαλείται η εργασία κάποιου και η ισοδύναμη ανταλλαγή της εργασίας αυτής για την εργασία άλλων, τα «οικονομικά μέσα» για την ικανοποίηση των αναγκών ενώ η μονόπλευρη οικειοποίηση της εργασίας άλλων θα

αποκαλείται τα «πολιτικά μέσα»... Το Κράτος είναι η οργάνωση των πολιτικών μέσων. Κανένα Κράτος, κατά συνέπεια, δεν μπορεί να υπάρξει ώσπου τα οικονομικά μέσα να έχουν δημιουργήσει έναν ορισμένο αριθμό αντικειμένων για την ικανοποίηση των αναγκών, τα οποία αντικείμενα μπορούν να αρπαχτούν ή να οικειοποιηθούν μέσω πολεμικής ληστείας.

⁵ Ο Albert Jay Nock έγραψε παραστατικά ότι το Κράτος διεκδικεί και εξασκεί το μονοπώλιο του εγκλήματος... Απαγορεύει τον ιδιωτικό φόνο, αλλά το ίδιο οργανώνει δολοφονίες σε έναν κολοσσιαίο βαθμό. Τιμωρεί την ιδιωτική κλοπή, αλλά το ίδιο απλώνει τα χέρια του πάνω σε οτιδήποτε θέλει, είτε είναι περιουσία πολίτη είτε ξένου. Nock, *On Doing the Right Thing, and Other Essays* (Νέα Υόρκη: Harper and Bros., 1929), σελ. 143; σε παράθεση στο Jack Schwartzman, “Albert Jay Nock—A Superfluous Man,” *Faith and Freedom* (Δεκέμβριος, 1953): 11.

⁶ Oppenheimer, *The State*, σελ. 15:

Τότε, τι είναι το κράτος ως κοινωνιολογική ιδέα; Το Κράτος, κατά τη γέννησή του... είναι ένας κοινωνικός θεσμός, βίαια επιβαλλόμενος από μια νικηφόρα ομάδα ανθρώπων σε μια νικημένη ομάδα, με μοναδικό σκοπό τη ρύθμιση της κυριαρχίας της νικηφόρου ομάδας πάνω στη νικημένη, και την ασφάλεια της ίδιας απέναντι στην εξέγερση από μέσα και στις επιθέσεις από έξω. Τελεολογικά, αυτή η κυριαρχία δεν έχει κανέναν άλλο σκοπό παρά την οικονομική εκμετάλλευση των νικημένων από τους νικητές.

Και ο de Jouvenel έχει γράψει: «το Κράτος είναι η ουσία των επιτυχημένων αποτελεσμάτων μιας ομάδας ληστών που επέβαλαν τους εαυτούς τους σε μικρές, διακριτές κοινωνίες.» Bertrand de Jouvenel, *On Power* (Νέα Υόρκη: Viking Press, 1949), σελ. 100–01.

ΠΩΣ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΣΥΝΤΗΡΕΙ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΤΟΥ

Όταν πια το Κράτος έχει εγκαθιδρυθεί, το πρόβλημα της άρχουσας ομάδας ή «κλάστας» είναι το πώς θα διατηρήσει την εξουσία της.⁷ Ενώ η ισχύς είναι το «modus operandi», το βασικό και μακροπρόθεσμο πρόβλημα της είναι ιδεολογικό. Γιατί, για να παραμείνει στην εξουσία, *κάθε* κυβέρνηση (όχι απλά η «δημοκρατική» κυβέρνηση) πρέπει να έχει την υποστήριξη της πλειοψηφίας των υπηκόων της. Αυτή η υποστήριξη, πρέπει να σημειωθεί, δε χρειάζεται να είναι ενεργός ενθουσιασμός· μπορεί κάλλιστα να είναι παθητική παραίτηση, σαν να επρόκειτο για έναν αναπόφευκτο νόμο της φύσης. Αλλά υποστήριξη με την έννοια κάποιου είδους αποδοχής, πρέπει να είναι· διαφορετικά η μειοψηφία των Κρατικών αρχόντων κάποια στιγμή θα υπερφαλαγγιστεί από την ενεργή αντίσταση της πλειοψηφίας του κόσμου. Εφόσον η αρπαγή πρέπει να υποστηρίζεται από το πλεόνασμα της παραγωγής, είναι αναγκαστικά αλήθεια ότι η τάξη που αποτελεί το Κράτος –η πλήρως απασχολούμενη γραφειοκρατία (και αριστοκρατία)- πρέπει μάλλον να είναι μια μικρή μειοψηφία στη χώρα, παρότι μπορεί, φυσικά, να εξαγοράσει συμμάχους ανάμεσα σε σημαντικές ομάδες του πληθυσμού. Κατά συνέπεια, το κύριο έργο των αρχόντων είναι να εξασφαλίζουν την ενεργή ή παθητική αποδοχή της πλειοψηφίας των πολιτών.^{8,9}

Φυσικά, μια μέθοδος εξασφάλισης υποστήριξης, είναι μέσω της δημιουργίας κεκτημένων οικονομικών συμφερόντων. Έτσι, ο Βασιλιάς μόνος δεν μπορεί να κυβερνήσει· πρέπει να έχει μια ευμεγέθη ομάδα ακολούθων που απολαμβάνουν τα προνόμια της εξουσίας, για παράδειγμα, τα μέλη της κρατικής μηχανής όπως η πλήρως απασχολούμενη γραφειοκρατία και η καθεστωτική αριστοκρατία.¹⁰ Αλλά και πάλι, αυτό εξασφαλίζει μόνο μια μειοψηφία ενθουσιωδών υποστηρικτών, και ακόμη και η ουσιαστική εξαγορά υποστήριξης με επιδοτήσεις και άλλες παραχωρήσεις προνομίων δε δίνουν τη συναίνεση της πλειοψηφίας. Για αυτή την ουσιαστική αποδοχή, η πλειοψηφία πρέπει να πεισθεί με *ιδεολογία* ότι η κυβέρνησή τους είναι αγαθή, σοφή και, τουλάχιστον αναπόφευκτη, και σίγουρα καλύτερη από άλλες δυνατές εναλλακτικές. Η προώθηση αυτής της ιδεολογίας στον λαό είναι το ζωτικό κοινωνικό έργο των «διανοουμένων». Γιατί οι μάζες των ανθρώπων δε δημιουργούν τις δικές τους ιδέες, ούτε στην πραγματικότητα σκέφτονται μέσω αυτών των ιδεών ανεξάρτητα· ακολουθούν παθητικά τις ιδέες που υιοθετούνται και διαδίδονται από το σώμα των διανοουμένων. Οι διανοούμενοι είναι, ως εκ τούτου, οι «διαμορφωτές της κοινής γνώμης» μέσα στην κοινωνία. Και επειδή είναι ακριβώς η διαμόρφωση της κοινής γνώμης που το Κράτος χρειάζεται πιο απελπισμένα, η βάση για τη διαχρονική συμμαχία μεταξύ του Κράτους και των διανοουμένων γίνεται ξεινάθαρα.

Είναι προφανές ότι το Κράτος χρειάζεται τους διανοούμενους· δεν είναι τόσο προφανές το γιατί οι διανοούμενοι χρειάζονται το Κράτος. Για να το θέσουμε απλά, μπορούμε να πούμε ότι ο βιοπορισμός των διανοουμένων σε μια ελεύθερη αγορά δεν είναι ποτέ πολύ σίγουρος· γιατί ο διανοούμενος πρέπει να εξαρτάται από τις αξίες και την επιλογές των μαζών των συνανθρώπων του, και είναι ακριβώς χαρακτηριστικό των μαζών ότι είναι γενικά αδιάφορες για λόγια ζητήματα. Το Κράτος, από την άλλη, είναι πρόθυμο να τους προσφέρει μια σταθερή και μόνιμη θέση στην κρατική μηχανή· και συνεπώς ένα σταθερό εισόδημα και την υπεροπλία του κύρους. Γιατί οι διανοούμενοι θα αμειφθούν πλουσιοπάροχα για το σημαντικό λειτούργημα που επιτελούν για του κρατικούς άρχοντες, στον οποίων την ομάδα πλέον γίνονται μέλη.¹¹

Η συμμαχία μεταξύ Κράτους και διανοουμένων συμβολίστηκε στην ασυγκράτητη επιθυμία των καθηγητών του Πανεπιστημίου του Βερολίνου τον 19^ο αιώνα να αποτελέσουν τον «λόγιο σωματοφύλακα του Οίκου των Hohenzollern.» Στη σημερινή εποχή, ας σημειώσουμε το αποκαλυπτικό σχόλιο ενός προβεβλημένου μαρξιστή λογίου που αφορά τη σημαντική μελέτη του αρχαίου Ανατολικού δεσποτισμού του Καθηγητή Wittfogel: «Ο πολιτισμός στο οποίο ο Καθηγητής Wittfogel τόσο πικρόχολα επιτίθεται ήταν ένας πολιτισμός που μπορούσε να μετατρέψει ποιητές και λογίους σε υπαλλήλους.»¹² Από τα αμέτρητα παραδείγματα, μπορούμε να αναφέρουμε την πρόσφατη ανάπτυξη την «επιστήμης» της στρατηγικής, στην υπηρεσία του κύριου βίαιου βραχίονα της κυβέρνησης, του στρατού.¹³ Ένας αξιοσέβαστος θεσμός, επιπλέον, είναι ο υπάλληλος ή «καυλικός» ιστορικός, αφιερωμένος στο να παρέχει τις απόψεις των αρχόντων για τις πράξεις αυτών και των προατόχων τους.¹⁴

Πολλά και διάφορα έχουν υπάρξει τα επιχειρήματα με τα οποία το Κράτος και οι διανοούμενοί του, έχουν πείσει τους υπηκόους τους να υποστηρίξουν την εξουσία τους. Βασικά, οι πυλώνες της θέσης τους μπορούν να συνοψιστούν ως εξής: α) οι κρατικοί άρχοντες είναι σπουδαίοι και σοφοί άνθρωποι (εξουσιάζουν «ελέω Θεού,» είναι η «αριστοκρατία» των ανθρώπων, είναι οι «ειδικοί επιστήμονες»), πολύ σπουδαιότεροι και σοφότεροι των αγαθών πλην μάλλον ανόητων υπηκόων, και β) η ευρεία κυβερνητική εξουσία είναι αναπόφευκτη, απολύτως απαραίτητη, και πολύ καλύτερη, από τα απερίγραπτα δεινά που θα προέκυπταν από την πτώση της. Η ένωση της Εκκλησίας και του Κράτους ήταν ένα από τα παλαιότερα και πιο επιτυχημένα ιδεολογικά εργαλεία. Ο άρχοντας ήταν είτε χρισμένος από τον Θεό ή, στην περίπτωση της απολυταρχικής εξουσίας πολλών δεσποτισμών της Ανατολής, ήταν Θεός ο ίδιος· έτσι, κάθε αντίσταση στην εξουσία του θα ήταν βλασφημία. Η κρατική ιεροσύνη επιτελούσε το βασικό λειτούργημα των διανοουμένων: αυτό της εξασφάλισης δημοφιλίας ή ακόμη και λατρείας για τους άρχοντες.¹⁵

Ένα άλλο επιτυχημένο εργαλείο ήταν να ενσταλάξουν τον φόβο για οποιαδήποτε εναλλακτικά συστήματα εξουσίας ή μη-εξουσίας. Οι σύγχρονοι άρχοντες, πιστευόταν ότι παρείχαν στους πολίτες μια βασική υπηρεσία για την οποία θα πρέπει να είναι ευγνώμονες: προστασία από σποραδικούς εγκληματίες και επιδρομείς. Γιατί το Κράτος, για να διατηρήσει το μονοπώλιο της αρπαγής, πράγματι διασφάλισε ότι η ιδιωτική και άτακτη αρπαγή θα κρατιόταν στο ελάχιστο· το Κράτος ήταν πάντα ζηλόφθονο στο πεδίο δράσης του. Ιδιαίτερα επιτυχημένο υπήρξε το Κράτος τους τελευταίους αιώνες, στο να ενσταλάξει φόβο για τους άλλους κρατικούς άρχοντες. Από τη στιγμή που το έδαφος της υψηλίου μοιράστηκε μεταξύ συγκεκριμένων Κρατών, ένα από τα βασικά δόγματα του Κράτους ήταν να ταυτίσει τον εαυτό του με την περιοχή που κυβερνούσε. Εφόσον οι περισσότεροι άνθρωποι τείνουν να αγαπούν την πατρίδα τους, η ταύτιση αυτής της γης και των ανθρώπων της με το Κράτος ήταν ένα μέσο για να κάνει τον φυσικό πατριωτισμό να δουλέψει υπέρ του Κράτους. Αν η «Ρουριτανία» δεχόταν επίθεση από την «Ουολδαβία,» η πρώτη δουλειά του Κράτους και των διανοουμένων του θα ήταν να πείσουν τον λαό ότι η επίθεση ήταν στην πραγματικότητα εναντίων *αυτών* και όχι απλώς εναντίον της άρχουσας κλάσας. Με αυτόν τον τρόπο, ένας πόλεμος μεταξύ *αρχόντων* μετατρέποταν σε πόλεμο μεταξύ *λαών*, με κάθε λαό να προστρέχει στην υπεράσπιση των αρχόντων του με την λανθασμένη πεποίθηση ότι οι άρχοντες υπερασπιζόταν *αυτούς*. Αυτό το εργαλείο του «εθνικισμού» υπήρξε επιτυχές, στον Δυτικό πολιτισμό, μόνο κατά τους τελευταίους αιώνες· δεν πάει πολύς καιρός που οι μάζες των υπηκόων θεωρούσαν τους πολέμους ως άσχετες μάχες μεταξύ διαφόρων ομάδων ευγενών.

Πολλά και δόλια είναι τα ιδεολογικά όπλα που το Κράτος έχει μεταχειριστεί μέσα στους αιώνες. Ένα άριστο όπλο έχει υπάρξει η παράδοση. Όσο περισσότερο καταφέρνει η εξουσία του Κράτους να συντηρήσει τον εαυτό της, τόσο πιο δυνατό γίνεται αυτό το όπλο· γιατί τότε, η Δυναστεία Χ του Κράτους Υ έχει το φαινομενικό βάρος της παράδοσης αιώνων πίσω της.¹⁶ Η λατρεία των προγόνων, τότε, μετατρέπεται σε ένα, όχι και τόσο διακριτικό, μέσο λατρείας των αρχαίων αρχόντων. Ο μεγαλύτερος κίνδυνος για το Κράτος είναι η ανεξάρτητη λόγια κριτική· δεν υπάρχει καλύτερος τρόπος να καταπνίξεις αυτήν την κριτική από το να επιτεθείς σε κάθε απομονωμένη φωνή, σε όποιον εγείρει νέες αμφιβολίες, ως έναν βέβηλο καταπατητή της σοφίας των προγόνων του. Μια άλλη αποτελεσματική ιδεολογική δύναμη είναι να απαξιώνεις το *άτομο* και να εξυψώνεις τη συλλογικότητα της κοινωνίας. Γιατί από τη στιγμή που κάθε δεδομένη εξουσία σημαίνει πλειοψηφική αποδοχή, κάθε ιδεολογικός κίνδυνος μπορεί να προέλθει αρχικά μόνο από ένα ή λίγα, ανεξάρτητα σκεπτόμενα, άτομα. Η νέα ιδέα, πόσο μάλλον η νέα κρίσιμη ιδέα, πρέπει αναγκαστικά να ξεκινήσει ως μια μικρή μειοψηφική άποψη· συνεπώς, το Κράτος πρέπει να τη σταματήσει στη γέννησή της περιγελώντας κάθε οπτική που διαφωνεί με τις απόψεις της μάζας. Το «άκουγε μόνο τους αδερφούς σου» ή «προσαρμόσου στην κοινωνία», λοιπόν, γίνονται ιδεολογικά όπλα για τη

συντριβή ατομικών αντιγνώμων.¹⁷ Μέσω τέτοιων μέτρων, οι μάζες δε θα μάθουν ποτέ για την ανυπαρξία των αυτοκρατορικών ενδυμάτων.¹⁸ Είναι επίσης σημαντικό για το Κράτος να κάνει την εξουσία του, να μοιάζει αναπόφευκτη· ακόμη κι αν η κυριαρχία του είναι μη αρεστή, θα γίνει δεκτή με παθητική παραίτηση, όπως μαρτυρά και το οικείο ζευγάρι του θανάτου με τους φόρους*. Μια μέθοδος είναι η πρόκληση ιστοριογραφικού ντετερμινισμού, σε αντίθεση με την ατομική ελευθερία της βούλησης. Αν η Δυναστεία Χ μας εξουσιάζει, αυτό συμβαίνει γιατί οι Αμείλικτοι Νόμοι της Ιστορίας (ή η Θεία Θέληση, ή το Απόλυτο, ή οι Μητριαρχικές Παραγωγικές Δυνάμεις) το θέσπισαν έτσι και τίποτα που ένα αδύναμο άτομο μπορεί να κάνει δεν μπορεί να αλλάξει αυτόν τον νόμο. Είναι ακόμη σημαντικό για το Κράτος να εμφυσήσει στους υπηκόους του, μια αποστροφή για κάθε «συνωμοσιολογική θεωρία της ιστορίας» γιατί μια αναζήτηση «συνωμοσιών» σημαίνει μια αναζήτηση για κίνητρα και μια απόδοση ευθυνών για ιστορικές αδικίες. Αν, παρ' όλα αυτά, κάθε τυραννία που επιβλήθηκε από το Κράτος, ή χρηματισμός, ή επιθετικός πόλεμος, δεν προκλήθηκε από τους κρατικούς άρχοντες αλλά από κάποιες μυστήριες και απόκρυφες «κοινωνικές δυνάμεις», ή από την ατελή κατάσταση του κόσμου ή αν, κατά μια έννοια, όλοι ήταν υπεύθυνοι («Είμαστε όλοι δολοφόνοι,» διακηρύσσει ένα σλόγκαν), τότε δεν υπάρχει λόγος για τους ανθρώπους να αγανακτήσουν ή να εξεγερθούν ενάντια σε τέτοιες αδικίες. Επιπλέον, μια επίθεση στις «θεωρίες συνωμοσίας» σημαίνει ότι οι υπήκοοι θα γίνουν πιο εύπιστοι στους λόγους «κοινής ευημερίας» που πάντα παρέχονται από το Κράτος ώστε να προχωρήσει σε κάθε δεσποτική πράξη. Μια «θεωρία συνωμοσίας» μπορεί να ταρακουνήσει το σύστημα και να προκαλέσει το κοινό να αμφισβητήσει το ιδεολογική προπαγάνδα του Κράτους.

Μια ακόμη δοκιμασμένη και πετυχημένη μέθοδος για την κάμψη των υπηκόων στη θέληση του Κράτους είναι η πρόκληση ενοχής. Κάθε αύξηση την ιδιωτικής ευημερίας μπορεί να κατηγορηθεί ως «ασυνείδητη απληστία,» «υλισμός,» ή «υπερβολικός πλουτισμός,» το κέρδος μπορεί να προσβληθεί ως «εκμετάλλευση» και «τοιογλυφία,» αμοιβαίως ωφέλιμες συναλλαγές αποκηρύσσονται ως «εγωισμός,» και με κάποιον τρόπο το συμπέρασμα που πάντα βγαίνει είναι ότι περισσότεροι πόροι πρέπει να κατευθυνθούν από τον ιδιωτικό στον «δημόσιο τομέα.» Αυτή η τεχνητή ενοχή κάνει το κοινό να πράξει ακριβώς αυτό. Γιατί όσο οι ιδιώτες τείνουν να εντρυφούν στην «εγωιστική απληστία,» η αποτυχία των κρατικών αρχόντων να εμπλακούν σε συναλλαγές υποτίθεται ότι σηματοδοτεί την αφοσίωσή τους σε υψηλότερους και ευγενέστερους σκοπούς – η παρασιτική αρπαγή όντας όπως φαίνεται ηθικά και αισθητικά ανώτερη σε σύγκριση με την ειρηνική και παραγωγική εργασία.

Στη σημερινή πιο κοσμική εποχή, το «ελέω Θεού» δίκαιο του Κράτους έχει συμπληρωθεί από την επίκληση ενός νέου Θεού, την Επιστήμη. Η εξουσία του Κράτους τώρα αναγορεύεται ως υπερεπιστημονική, ως μέρος ενός σχεδιασμού από ειδικούς. Αλλά ενώ ο «ορθολογισμός» αναφέρεται

περισσότερο τώρα σε σχέση με προηγούμενους αιώνες, αυτός δεν είναι ο αληθινός ορθολογισμός του ατόμου και της άσκησης της ελεύθερης βούλησής του· συνεχίζει να είναι κολεκτιβιστικός και ντετερμινιστικός, και ακόμα υπαινίσσεται ολιστικά σύνολα και καταναγκαστική χειραγώγηση παθητικών υπηκόων από τους άρχοντές τους.

Η αυξανόμενη χρήση της επιστημονικής ορολογίας έχει επιτρέψει στους διανοούμενους του Κράτους να πλέξουν μια συσκοτιστική απολογία για την κρατική εξουσία που θα συναντούσε μόνο χλευασμό από τον πληθυσμό μιας απλούστερης εποχής. Ένας ληστής που δικαιολογεί την κλοπή του, λέγοντας ότι στην πραγματικότητα βοήθησε το θύμα, αφού η δαπάνη των κλοπιμαίων δίνει ώθηση στο λιανικό εμπόριο, θα έβρισκε λίγους οπαδούς· αλλά όταν αυτή η θεωρία ντυθεί με κεϋνσιανές εξισώσεις και εντυπωσιακές αναφορές στο «πολλαπλασιαστικό φαινόμενο,» τότε δυστυχώς αποκτά μεγαλύτερη πειστικότητα. Κι έτσι η επίθεση στην κοινή λογική προχωράει, με κάθε εποχή να συνεχίζει το έργο με τους δικούς της τρόπους.

Έτσι, όντας η ιδεολογική υποστήριξη ζωτική για το Κράτος, αυτό πρέπει να προσπαθεί ασταμάτητα να εντυπωσιάσει το κοινό με τη «νομιμότητά του,» ώστε να διαχωρίσει τις δραστηριότητές του, από αυτές των απλών ληστών. Η αδιάλειπτη αποφασιστικότητά των επιθέσεων του, στην κοινή λογική δεν είναι τυχαία, καθώς όπως ο Mencken ένθερμα υποστήριζε:

Ο μέσος άνθρωπος, οποιαδήποτε κατά τα άλλα κι αν είναι τα λάθη του, τουλάχιστον βλέπει καθαρά ότι η κυβέρνηση είναι κάτι που βρίσκεται εκτός του, και έξω από τη γενικότητα των συνανθρώπων του – ότι είναι μια ξεχωριστή, ανεξάρτητη και εχθρική δύναμη, μόνο εν μέρει κάτω από τον έλεγχό του, και ικανή να του κάνει μεγάλο κακό. Είναι άραγε άνευ σημασίας το γεγονός ότι το να κλέβεις την κυβέρνηση θεωρείται παντού ως έγκλημα μικρότερου μεγέθους από το να κλέβεις ένα άτομο, ή ακόμη και μια επιχείρηση;... Αυτό που βρίσκεται πίσω από όλο αυτό, πιστεύω, είναι μια βαθιά αίσθηση θεμελιώδους αντιπαλότητας μεταξύ κυβέρνησης και των ανθρώπων που κυβερνά. Γίνεται αντιληπτή, όχι ως μια επιτροπή πολιτών που διεκπεραιώνει κοινοτικές δουλειές όλου του πληθυσμού, αλλά ως μια ξεχωριστή και αυτόνομη επιχείρηση, κυρίως αφιερωμένη στο να ωφελεί τα δικά της μέλη... Όταν ένας πολίτης ληστεύεται, ένας άξιος άνθρωπος στερείται τους καρπούς της δουλειάς του και των οικονομιών του· όταν η κυβέρνηση ληστεύεται, το χειρότερο που συμβαίνει είναι ότι συγκεκριμένοι απατεώνες και λωποδύτες έχουν λιγότερα λεφτά για να παίζουν, από όσα είχαν πριν. Η άποψη ότι έχουν κερδίσει άξια αυτά τα λεφτά ποτέ δεν περνάει από το μυαλό κάποιου· για τους περισσότερους ανθρώπους μοιάζει γελοία.¹⁹

*Από την αμερικάνικη έκφραση “death and taxes” που χρησιμοποιείται για να δείξει βεβαιότητα.

⁷ Για την κρίσιμη διάκριση μεταξύ «κράτους» μια ομάδα με προνόμια ή επιβαρύνσεις εξαναγκαστικά δοσμένα ή επιβαλλόμενα από το Κράτος και της Μαρξιστικής ιδέας της «τάξης» στην κοινωνία, βλέπε Ludwig von Mises, *Theory and History* (New Haven, Conn.: Yale University Press, 1957), σελ. 112ff

⁸ Τέτοια αποδοχή δε σημαίνει, φυσικά, ότι η κρατική Εξουσία έχει γίνει «εθελοντική»· γιατί ακόμη κι αν η πλειοψηφική υποστήριξη είναι ενεργή και σφοδρή, αυτή η υποστήριξη δεν είναι ομόφωνη από όλα τα άτομα.

⁹ Το ότι κάθε κυβέρνηση, ασχέτως πόσο «δικτατορική» είναι πάνω στα άτομα, πρέπει να εξασφαλίσει τέτοια υποστήριξη έχει καταδειχθεί από τέτοιους οξύνους πολιτικούς επιστήμονες όπως ο Étienne de la Boétie, ο David Hume, και ο Ludwig von Mises. Βλέπε David Hume, “Of the First Principles of Government,” in *Essays, Literary, Moral and Political* (London: Ward, Locke, and Taylor, n.d.), σελ. 23; Étienne de la Boétie, *Anti-Dictator* (Νέα Υόρκη: Columbia University Press, 1942), σελ. 8–9; Ludwig von Mises, *Human Action* (Auburn, Ala.: Mises Institute, 1998), pp. 188ff. Για περισσότερα πάνω στη συμβολή της ανάλυσης του Κράτους από τον la Boétie, βλέπε Oscar Jaszi and John D. Lewis, *Against the Tyrant* (Glencoe, Ill.: The Free Press, 1957), σελ. 55–57.

¹⁰ La Boétie, *Anti-Dictator*, σελ. 43–44.

Όποτε ένας άρχοντας κάνει τον εαυτό του δικτάτορα... όλοι αυτοί που είναι διεφθαρμένοι από έντονη φιλοδοξία ή τρομερή φιλαργυρία, αυτοί συσπειρώνονται γύρω του και τον υποστηρίζουν ώστε να έχουν ένα μέρος των λαφύρων και να γίνουν ποτένιοι αρχηγοί κάτω από τον μεγάλο τύραννο.

¹¹ Αυτό σε καμία περίπτωση δε σημαίνει ότι όλοι οι διανοούμενοι συμμαχούν με το Κράτος. Για τις διάφορες πτυχές της συμμαχίας των διανοουμένων και του Κράτους, βλέπε Bertrand de Jouvenel, “The Attitude of the Intellectuals to the Market Society,” *The Owl* (Ιανουάριος, 1951): 19–27; idem, “The Treatment of Capitalism by Continental Intellectuals,” in F.A. Hayek, ed., *Capitalism and the Historians* (Chicago: University of Chicago Press, 1954), σελ. 93–123; ανατύπωση στο George B. de Huszar, *The Intellectuals* (Glencoe, Ill.: The Free Press, 1960), σελ. 385–99; και Schumpeter, *Imperialism and Social Classes* (New York: Meridian Books, 1975), σελ. 143–55.

¹² Joseph Needham, “Review of Karl A. Wittfogel, *Oriental Despotism*,” *Science and Society* (1958): 65. Ο Needham ακόμη γράφει ότι «οι διάδοχοι [Κινέζοι] αυτοκράτορες υπηρετούνταν από μια μεγάλη συνοδεία βαθιά ανθρώπινων και αφιλοκερδών λογίων,» σελ. 61. Ο Wittfogel σημειώνει το Κονφουκιανιστικό δόγμα ότι η δόξα της άρχουσας τάξης έγκειται στους ευγενείς λογίους – γραφειοκράτες, που προορίζονται να γίνουν επαγγελματίες άρχοντες που εξουσιάζουν τις μάζες του πληθυσμού. Karl A. Wittfogel, *Oriental Despotism* (New Haven, Conn.: Yale University Press, 1957), σελ. 320–21 and passim. Για μια αντίθετη θέση από αυτή του Needham, βλέπε John Lukacs, “Intellectual Class or Intellectual Profession?” in de Huszar, *The Intellectuals*, σελ. 521–22.

¹³ Jeanne Ribs, “The War Plotters,” *Liberation* (Αύγουστος, 1961): 13, «οι στρατηγοί επιμένουν ότι η απασχόλησή τους αξίζει τον ‘τίτλο του ακαδημαϊκού αντίστοιχου του στρατιωτικού επαγγέλματος’.» Βλέπε ακόμη Marcus Raskin, “The Megadeath Intellectuals,” *New York Review of Books* (Νοέμβριος 14, 1963): 6–7.

¹⁴ Έτσι ο ιστορικός Conyers Read στην προεδρική του προσφώνηση, υποστήριξε την απόκρυψη των ιστορικών γεγονότων στο όνομα των «δημοκρατικών» και εθνικών αξιών. Ο Read διακήρυξε ότι ο «ολοκληρωτικός πόλεμος», είτε είναι θερμός είτε ψυχρός, στρατολογεί τους πάντες, και τους καλεί να παίξουν τον ρόλο τους. Ο ιστορικός δεν είναι πιο ελεύθερος από αυτή την υποχρέωση από όσο είναι ο φυσικός.» Διάβασε, “The Social Responsibilities of the Historian,” *American Historical Review* (1951): 283ff. Για μια κριτική του Read και άλλων πτυχών της «αυλικής» ιστορίας, βλέπε Howard K. Beale, “The Professional Historian: His Theory and Practice,” *The Pacific Historical Review* (Αύγουστος, 1953): 227–55. Ακόμη Herbert Butterfield, “Official History: Its Pitfalls and Criteria,” *History and Human Relations* (New York: Macmillan, 1952), σελ. 182–224; και Harry Elmer Barnes, *The Court Historians Versus Revisionism*(n.d.), σελ. 2ff.

¹⁵ Βλέπε Wittfogel, *Oriental Despotism*, σελ. 87–100. Για τη σύγκριση ρόλων της θρησκείας με το Κράτος, της αρχαίας Κίνας και Ιαπωνίας, βλέπε Norman Jacobs, *The Origin of Modern Capitalism and Eastern Asia* (Hong Kong: Hong Kong University Press, 1958), σελ. 161–94.

¹⁶ De Jouvenel, *On Power*, σελ. 22:

Ο ουσιαστικός λόγος για υπακοή είναι ότι έχει γίνει συνήθεια του είδους... Η εξουσία είναι για μας, ένα γεγονός της φύσης. Από τις πρώτες ημέρες της καταγεγραμμένης ιστορίας, πάντα είχε κυρίαρχο ρόλο πάνω στη μοίρα των ανθρώπων... οι αρχές που εξουσίαζαν [κοινωνίες] σε προηγούμενους καιρούς δεν εξαφανίζονταν χωρίς να κληροδοτήσουν στους διαδόχους τους τα προνόμιά τους ούτε χωρίς να αφήσουν στον νου των ανθρώπων αποτυπώματα που έχουν σωρευτικό αποτέλεσμα. Η διαδοχή των κυβερνήσεων η οποία, στο πέρασμα των αιώνων, εξουσίαζε την ίδια κοινωνία μπορεί να παρατηρούνταν ως μια θεμελιώδης κυβέρνηση που συσσωρεύει συνεχώς στρώματα.

¹⁷ Για τέτοιες χρήσεις την κινεζικής θρησκείας, βλέπε Norman Jacobs, *passim*.

¹⁸ H.L. Mencken, *A Mencken Chrestomathy* (New York: Knopf, 1949), σελ. 145:

Το μόνο που μπορεί [η κυβέρνηση] να δει σε μια νέα ιδέα είναι μια εν δυνάμει αλλαγή, κι έτσι μια επίθεση στα προνόμιά της. Ο πιο επικίνδυνος άνθρωπος για κάθε κυβέρνηση είναι ο άνθρωπος που μπορεί να σκεφτεί τα πράγματα για τον εαυτό του, χωρίς να δίνει σημασία στις κυρίαρχες προκαταλήψεις και ταμπού. Σχεδόν αναπόφευκτα βγάζει το συμπέρασμα ότι η κυβέρνηση κάτω από την οποία ζει είναι ανειλικρινής, τρελή και αφόρητη, κι έτσι, αν είναι ρομαντικός, προσπαθεί να την αλλάξει. Αλλά ακόμη κι αν δεν είναι ο ίδιος ρομαντικός, είναι πολύ πιθανό να διαδώσει τη δυσαρέσκειά του σε άλλους, που είναι.

¹⁹ Ομοίως, σελ. 146-47

ΠΩΣ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ ΥΠΕΡΒΑΙΝΕΙ ΤΑ ΟΡΙΑ

Όπως ο Bertrand de Jouvenel έχει σοφά επισημάνει, μέσα στους αιώνες, οι άνθρωποι έχουν σχηματίσει γενικές ιδέες σχεδιασμένες να ελέγχουν και να οριοθετούν την άσκηση της κρατικής εξουσίας· και τη μια μετά την άλλη, το Κράτος, χρησιμοποιώντας τους διανοούμενους συμμάχους του, έχει καταφέρει να τις μετατρέψει σε νοητικές σφραγίδες νομιμότητας και αρετής που βάζει πάνω στα διατάγματα και τις πράξεις του. Αρχικά, στη Δυτική Ευρώπη, η ιδέα της «ελέω Θεού» κυριαρχίας σήμαινε ότι οι βασιλιάδες έπρεπε να εξουσιάζουν μόνο σύμφωνα με τον θείο νόμο· οι βασιλιάδες μετέτρεψαν αυτή την ιδέα σε μια σφραγίδα θείας έγκρισης για κάθε μια από τις πράξεις τους. Η ιδέα της κοινοβουλευτικής δημοκρατίας ως ένας λαϊκός έλεγχος πάνω στην εξουσία της απόλυτης μοναρχίας, κατέληξε με το κοινοβούλιο να είναι το ουσιαστικό κομμάτι του Κράτους και κάθε απόφασή του ολοκληρωτικά κυρίαρχη. Όπως ο de Jouvenel συμπεραίνει:

Πολλοί συγγραφείς που ασχολήθηκαν με θεωρίες κυριαρχίας έχουν καταφέρει να ανακαλύψουν ένα... από αυτά τα περιοριστικά εργαλεία. Αλλά στο τέλος, κάθε μία από αυτές τις θεωρίες έχει, αργά ή γρήγορα, χάσει τον αρχικό της σκοπό, και έχει καταλήξει να λειτουργεί απλά ως ένα εφελκυστικό για την Εξουσία, παρέχοντας της το ισχυρό έρεισμα μιας άορατης κυριαρχίας με την οποία θα μπορούσε, εν καιρώ, να ταυτίσει επιτυχώς τον εαυτό της.²⁰

Ομοίως, με πιο συγκεκριμένες θεωρίες: τα «φυσικά δικαιώματα» του ατόμου που κατοχυρώνονται από τον John Locke και τη Διακήρυξη των Δικαιωμάτων, έγιναν ένα κρατιστικό «δικαίωμα στην εργασία»· ο ωφελιμισμός στράφηκε από τα επιχειρήματα υπέρ της ελευθερίας στα επιχειρήματα κατά της αντίστασης στην κρατική παραβίαση της ελευθερίας, κτλ.

Σίγουρα η πιο φιλόδοξη προσπάθεια να επιβληθούν όρια στο Κράτος υπήρξε η Διακήρυξη των Δικαιωμάτων και άλλα περιοριστικά μέρη του αμερικανικού Συντάγματος, μέσα στο οποίο, ρητά όρια στην κυβέρνηση έγιναν ο θεμελιώδης νόμος που θα ερμηνευόταν από τη δικαστική εξουσία, υποτίθεται ανεξάρτητη από τις άλλες εξουσίες του κράτους. Όλοι οι Αμερικάνοι είναι εξοικειωμένοι με τη διαδικασία μέσω της οποίας το οικοδόμημα των ορίων στο Σύνταγμα έχει διασταλεί αδυσώπητα κατά τον τελευταίο αιώνα. Αλλά λίγοι υπήρξαν τόσο ανυπόμονοι, όσο ο καθηγητής Charles Black, να δουν το Κράτος να έχει, στην πορεία, μεταμορφώσει ευρέως τον ίδιο τον δικαστικό έλεγχο από ένα περιοριστικό εργαλείο σε ένα ακόμη όργανο που χορηγεί ιδεολογική νομιμοποίηση στις πράξεις τις κυβέρνησης. Γιατί αν μια δικαστική απόφαση «αντισυνταγματικότητας» είναι ένας ισχυρός έλεγχος στην κυβερνητική εξουσία, η ρητή ή άρρητη ετυμηγορία «συνταγματικότητας» είναι ένα ισχυρό όπλο για την προώθηση της κοινής αποδοχής ολόενα και μεγαλύτερης κυβερνητικής ισχύος.

Ο καθηγητής Black ξεινά την ανάλυσή του επισημαίνοντας την κρίσιμη αναγκαιότητα της «νομιμοποίησης» ώστε να αντέξει κάθε κυβέρνηση, με αυτή τη νομιμοποίηση να σηματοδοτεί τη βασιική πλειοψηφική αποδοχή στην κυβέρνηση και στις πράξεις της.²¹ Η αποδοχή της νομιμότητας γίνεται ένα ιδιαίτερο πρόβλημα σε μια χώρα όπως οι Ηνωμένες Πολιτείες, όπου «σοβαροί περιορισμοί ενυπάρχουν στη θεωρία πάνω στην οποία βασίζεται η κυβέρνηση.» Αυτό που χρειάζεται, προσθέτει ο Black, είναι ένα μέσο με το οποίο η κυβέρνηση μπορεί να επιβεβαιώσει το κοινό ότι οι αυξανόμενες εξουσίες είναι, στην πραγματικότητα, «συνταγματικές.» Και αυτό, συμπεραίνει, έχει υπάρξει η κύρια ιστορική λειτουργία του δικαστικού ελέγχου.

Ας αφήσουμε τον Black να επεξηγήσει το πρόβλημα:

Το μεγαλύτερο ρίσκο [για την κυβέρνηση] είναι αυτό της δυσaréσκειας και του αισθήματος οργής που είναι ευρέως διαδεδομένα στον πληθυσμό, και η απώλεια της ηθικής αυθεντίας από την κυβέρνηση ως τέτοια, όσο κι αν στηρίζεται από τη δύναμη της αδράνειας ή από την έλλειψη μιας ελκυστικής και άμεσα διαθέσιμης εναλλακτικής. Σχεδόν όλοι όσοι ζουν υπό μια κυβέρνηση περιορισμένων εξουσιών, πρέπει αργά ή γρήγορα να υποβληθούν στην ίδια κυβερνητική δράση την οποία, σε ότι αφορά την προσωπική τους γνώμη, θεωρούν εκτός των αρμοδιοτήτων της κυβέρνησης ή ρητά απαγορευμένη σε αυτή. Ένας άντρας στρατολογείται, παρόλο που δε βρίσκει τίποτα στο Σύνταγμα περί στρατολόγησης... Ένας αγρότης πληροφορείται πόσο σιτάρι επιτρέπεται να παράξει· ο ίδιος πιστεύει, και ανακαλύπτει ότι κάποιοι αξιολύβαστοι δικηγόροι συμφωνούν μαζί του, ότι η κυβέρνηση δεν έχει μεγαλύτερο δικαίωμα να του πει πόσο σιτάρι μπορεί να καλλιεργήσει απ' όσο έχει να πει την κόρη του, ποιον μπορεί να παντρευτεί. Ένας άνθρωπος μπαίνει σε ένα ομοσπονδιακό σωφρονιστήριο επειδή είπε αυτό που ήθελε, και περπατάει το κελί του, μουρμουρίζοντας... «Το Κογκρέσο δεν πρέπει να κάνει νόμους που περιορίζουν την ελευθερία του λόγου.»... Ένας επιχειρηματίας πληροφορείται τι μπορεί να ζητήσει, και πρέπει να ζητήσει, για βουτυρόγαλα.

Ο κίνδυνος είναι αρκετά αληθινός για κάθε έναν από αυτούς τους ανθρώπους (και ποιος δε βρίσκεται μεταξύ αυτών;) να αντιπαραβάλλει την ιδέα του περιορισμού της κυβέρνησης με την πραγματικότητα (όπως τη βλέπει) της κατάφωρης υπέρβασης των πραγματικών ορίων, και να βγάλει το προφανές συμπέρασμα ως προς τη θέση της κυβέρνησης σε σχέση με τη νομιμότητα.²²

Ο κίνδυνος αποτρέπεται με την προβολή από το Κράτος της θεωρίας ότι μια υπηρεσία πρέπει να έχει την τελική απόφαση σε ό,τι αφορά τη συνταγματικότητα και ότι αυτή η υπηρεσία, σε τελευταία ανάλυση, πρέπει να είναι μέρος της ομοσπονδιακής κυβέρνησης.²³ Γιατί ενώ η φαινομενική ανεξαρτησία της ομοσπονδιακής δικαστικής εξουσίας έχει παίξει ένα ζωτικό ρόλο στο να γίνουν οι πράξεις της κυριολεκτικά Αγία Γραφή για τον μέσο άνθρωπο, είναι επίσης αλήθεια ότι η δικαστική εξουσία είναι κομμάτι της κυβερνητικής μηχανής και διορισμένη από την εκτελεστική και νομοθετική

εξουσία. Ο Black παραδέχεται ότι αυτό σημαίνει πως το Κράτος έχει θέσει τον εαυτό του ως δικαστή στη δική του υπόθεση, παραβιάζοντας με αυτόν τον τρόπο μια βασική δικαστική αρχή, αυτή της στόχευσης σε δίκαιες αποφάσεις. Αρνείται κοφτά την πιθανότητα κάθε εναλλακτικής.²⁴

Ο Black προσθέτει:

Το πρόβλημα, τότε, είναι η κατασκευή τέτοιων κυβερνητικών μέσων απόφασης που θα μειώσουν σε ένα ανεκτό ελάχιστο την ισχύ της ένστασης ότι η κυβέρνηση είναι δικαστής του εαυτού της. Έχοντας κάνει αυτό, μπορείς μόνο να ελπίζεις ότι αυτή η ένσταση, *παρότι είναι θεωρητικά ακόμη υπερασπίσιμη*, στην πράξη θα χάσει αρκετή από τη δύναμή της έτσι ώστε το νομοθετικό έργο του θεσμού που αποφασίζει να κερδίσει την αποδοχή.²⁵

Σε τελευταία ανάλυση, ο Black βρίσκει την επίτευξη δικαιοσύνης και νομιμότητας από την αέναη εκδίκαση των υποθέσεων του Κράτους από το ίδιο, «κάτι σαν θαύμα.»²⁶

Εφαρμόζοντας τη θέση του στην περίφημη διαμάχη μεταξύ του Ανώτατου Δικαστηρίου και του “New Deal,” ο καθηγητής Black επιπλήττει έντονα τους συναδέλφους του, που είναι υπέρ του “New Deal” για την έλλειψη διορατικότητάς τους, που έδειξε η καταγγελία της δικαστικής παρεμπόδισης:

...η συνηθισμένη εκδοχή της ιστορίας του “New Deal” και του Δικαστηρίου, παρότι ακριβής με τον τρόπο της, μετατοπίζει την έμφαση... Επικεντρώνεται στις δυσκολίες: σχεδόν ξεχνάει πώς κατέληξε το όλο πράγμα. Το αποτέλεσμα του ζητήματος ήταν [και αυτό είναι που μου αρέσει να τονίζω] ότι μετά από είκοσιτέσσερις μήνες καθυστέρησης... το Ανώτατο Δικαστήριο, χωρίς καμία αλλαγή στον νόμο της σύνθεσής του, ή, στην πραγματικότητα, στην επάνδρωσή του, έβαλε τη θετική σφραγίδα της νομιμότητας στο “New Deal,” και στην ολοκληρωτικά καινούργια αντίληψη περί διακυβέρνησης στην Αμερική.²⁷

Με αυτό τον τρόπο, το Ανώτατο Δικαστήριο κατάφερε να απαλλαγεί από τις αντιδράσεις του μεγαλύτερου μέρους των Αμερικάνων που είχε ισχυρές συνταγματικές ενστάσεις για το “New Deal”:

Φυσικά, δεν ήταν όλοι ευχαριστημένοι. Ο “Bonnie Prince Charlie” του συνταγματικά προβλεπόμενου φιλελευθερισμού ακόμη συγκινεί τις καρδιές μερικών ζηλωτών στα “Highlands” της χολερικής εξωπραγματικότητας. Αλλά πλέον δεν υπάρχει καμία σημαντική ή επικίνδυνη δημόσια αμφιβολία ως προς την συνταγματική εξουσία του Κογκρέσου να πράξει όπως πράττει με την εθνική οικονομία...

Δεν είχαμε άλλο μέσο, εκτός από το Ανώτατο Δικαστήριο, για να προσδώσουμε νομιμοποίηση στο “New Deal.”²⁸

Όπως αναγνωρίζει ο Black, ένας επιφανής θεωρητικός της πολιτικής που αναγνώρισε – και κυρίως εκ των προτέρων – το καταφανές παραθυράκι στον συνταγματικό περιορισμό της κυβέρνησης, αυτό της τοποθέτησης της ύψιστης ερμηνευτικής εξουσίας στο Ανώτατο Δικαστήριο, ήταν ο John C. Calhoun. Ο Calhoun δεν ήταν ικανοποιημένος με το «θαύμα,» αλλά αντίθετα προχώρησε σε μια εκ βάθρων ανάλυση του συνταγματικού προβλήματος. Στην *Πραγματεία* του, ο Calhoun επέδειξε την εγγενή τάση του Κράτους να ξεπεράσει τα όρια ενός τέτοιου συντάγματος:

Ένα γραπτό σύνταγμα σίγουρα έχει πολλά και αξιοσημείωτα πλεονεκτήματα, αλλά είναι μεγάλο λάθος να υποθέτουμε ότι η απλή εισαγωγή προβλέψεων για να περιορίσουν και να οριοθετήσουν την ισχύ της κυβέρνησης, χωρίς να παρέχονται σε αυτούς για των οποίων την προστασία εισάγονται, τα μέσα να επιβάλλουν την τήρησή τους [δική μου έμφαση] θα είναι αρκετή για να αποτρέψει ένα μεγάλο και κυρίαρχο κόμμα να καταχραστεί τις εξουσίες του. Όταν το κόμμα που κατέχει την κυβέρνηση, θα είναι, από την ίδια τη φύση του ανθρώπου που κάνει την κυβέρνηση απαραίτητη για να προστατεύσει την κοινωνία, υπέρ των εξουσιών που δίνει το σύνταγμα και κατά των περιορισμών που προορίζονται να την οριοθετήσουν... Το μικρότερο ή πιο αδύναμο κόμμα, αντίθετα, θα ακολουθούσε την αντίθετη κατεύθυνση και θα τους θεωρούσε [τους περιορισμούς] ως κάτι ουσιώδες για την προστασία του, απέναντι στο κυρίαρχο κόμμα... Αλλά εκεί που δεν υπάρχουν τα μέσα με τα οποία θα μπορούσαν να υποχρεώσουν το μεγάλο κόμμα να τηρήσει τους περιορισμούς, το μόνο καταφύγιο που τους απομένει θα ήταν μια αυστηρή διατύπωση του συντάγματος... Σε αυτό, το μεγάλο κόμμα θα αντιπαρέθετε μια ελεύθερη διατύπωση... Θα ήταν διατύπωση εναντίον διατύπωσης—η μια για να συρρικνώσει και η άλλη για να επεκτείνει τις εξουσίες της κυβέρνησης στο έπακρο. Αλλά ποιο πιθανό πλεονέκτημα θα μπορούσε η αυστηρή διατύπωση του μικρότερου κόμματος να έχει, απέναντι στην ελεύθερη διατύπωση του μεγαλύτερου, όταν το ένα θα είχε όλη την δύναμη της κυβέρνησης για να θέσει τη διατύπωσή του σε ισχύ και το άλλο στερείται όλων των μέσων για να επιβάλλει τη διατύπωσή του; Σε έναν τόσο άνισο αγώνα, δεν υπάρχει αμφιβολία για το αποτέλεσμα. Το κόμμα υπέρ των περιορισμών θα νικηθεί... Το τέλος του αγώνα θα είναι η ανατροπή του συντάγματος... Οι περιορισμοί τελικά θα ακυρωνόταν και η κυβέρνηση θα μετατρέποταν με μια απεριόριστων εξουσιών.²⁹

Ένας από τους λίγους πολιτικούς επιστήμονες που εκτίμησαν την ανάλυση του Calhoun για το Σύνταγμα ήταν ο Καθηγητής J. Allen Smith. Ο Smith παρατήρησε ότι το Σύνταγμα ήταν σχεδιασμένο με ελέγχους και εξισορροπήσεις (“checks and balances”) για να περιορίσουν κάθε μια κυβερνητική Εξουσία κι εν τούτοις είχε μετά αναπτύξει ένα Ανώτατο Δικαστήριο με το μονοπώλιο της ύψιστης ερμηνευτικής εξουσίας. Αν η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση είχε δημιουργηθεί για να ελέγχει τις ξεχωριστές πολιτείες ποιος υπήρχε για να ελέγχει την Ομοσπονδιακή εξουσία; Ο Smith ισχυρίστηκε ότι στην ιδέα περί «ελέγχων και εξισορροπήσεων» του Συντάγματος ήταν ενσωματωμένη η θεώρηση ότι σε καμία Εξουσία δεν θα έπρεπε να παραχωρηθεί η δύναμη της ύψιστης ερμηνείας: «Είχε υποτεθεί από τον κόσμο ότι στη νέα κυβέρνηση δε θα επιτρεπόταν να καθορίζει τα όρια της δικής της εξουσίας, αφού κάτι τέτοιο θα έκανε την ίδια, και όχι το Σύνταγμα, Ανώτατη.»³⁰

Η λύση που προωθήθηκε από τον Calhoun (και υποστηρίχθηκε, σε αυτόν τον αιώνα, από συγγραφείς όπως ο Smith) ήταν, φυσικά, η περιφημη θεωρία της «ταυτόχρονης πλειοψηφίας.» Αν κάθε συμφέρον σημαντικής μειοψηφίας στη χώρα, ειδικότερα μια πολιτειακή κυβέρνηση, πίστευε ότι η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση υπερέβαινε τις εξουσίες της, και καταπατούσε τα δικαιώματα της μειοψηφίας, η μειοψηφία θα είχε το δικαίωμα να θέσει βέτο στην άσκηση της εξουσίας ως αντισυνταγματική. Εφαρμοζόμενη στις πολιτειακές κυβερνήσεις, αυτή η θεωρία σήμαινε το δικαίωμα ακύρωσης ενός Ομοσπονδιακού νόμου ή διατάγματος μέσα στα πλαίσια της πολιτειακής δικαιοδοσίας.

Θεωρητικά, το συνταγματικό σύστημα που θα προέκυπτε, θα διασφάλιζε ότι η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση ελέγχει κάθε πολιτειακή παραβίαση των ατομικών δικαιωμάτων, ενώ η πολιτείες θα έλεγχαν κάθε υπέρμετρη Ομοσπονδιακή εξουσία πάνω στο άτομο. Και παρόλα αυτά, ενώ οι περιορισμοί αναμφίβολα θα ήταν πιο αποτελεσματικοί απ' ότι είναι σήμερα, υπάρχουν πολλές δύσκολες και προβλήματα στη λύση του Calhoun. Αν, πράγματι, ένα δευτερεύον συμφέρον πρέπει να έχει δικαίωμα βέτο πάνω σε ζητήματα που το αφορούν, τότε γιατί να σταματήσουμε στις πολιτείες; Γιατί να μη δώσουμε αυτό το δικαίωμα σε κομητείες, πόλεις ή περιοχές πόλεων; Επιπλέον, τα συμφέροντα δεν είναι μόνο γεωγραφικά, είναι επίσης επαγγελματικά, κοινωνικά, κτλ. Τι πρέπει να γίνει με τους αρτοποιούς ή τους οδηγούς ταξί ή κάθε άλλη επαγγελματική ομάδα; Σε αυτούς δεν πρέπει να επιτραπεί να θέτουν βέτο σε ό,τι αφορά τη ζωή τους; Αυτό μας φέρνει στο σημαντικό συμπέρασμα ότι η ακυρωτική θεωρία περιορίζει τους ελεγκτικούς μηχανισμούς της στους *παράγοντες αυτής καθωυτής της κυβέρνησης*. Ας μη ξεχνάμε ότι οι ομοσπονδιακές και πολιτειακές κυβερνήσεις, και τα αντίστοιχα παρακλάδια τους, παραμένουν κράτη, παραμένουν καθοδηγούμενα από τα δικά τους κρατικά συμφέροντα και όχι από τα συμφέροντα των ιδιωτών πολιτών. Τι είναι αυτό που θα εμποδίσει το σύστημα του Calhoun από το να λειτουργήσει αντίστροφα, με τις πολιτείες να κυβερνούν τυραννικά τους πολίτες και να θέτουν βέτο μόνο όταν η ομοσπονδιακή κυβέρνηση προσπαθεί να παρέμβει και να εμποδίσει αυτήν την πολιτειακή τυραννία; Ή τις πολιτείες να συναινούν στην ομοσπονδιακή τυραννία; Τι είναι αυτό που θα εμποδίσει τις ομοσπονδιακές και πολιτειακές κυβερνήσεις από το να σχηματίσουν αμοιβαίως επικερδείς συμμαχίες για κοινή εκμετάλλευση των πολιτών; Κι αν ακόμη δινόταν σε ιδιωτικές επαγγελματικές ομάδες μια μορφή «λειτουργικής» εκπροσώπησης στην κυβέρνηση, τι είναι αυτό που θα τις εμποδίσει από το να χρησιμοποιήσουν το Κράτος για να κερδίσουν επιδοτήσεις και άλλα ειδικά προνόμια για τον εαυτό τους ή να επιβάλλουν υποχρεωτικά καρτέλ στα ίδια τους τα μέλη;

Εν συντομία, ο Calhoun δεν προχώρησε την πρωτοποριακή του θεωρία των ταυτόχρονων ελέγχων αρκετά μακριά: δεν την προχώρησε ως το επίπεδο του ίδιου του *ατόμου*. Αν το άτομο, στο κάτω-κάτω, είναι είναι αυτό του οποίου τα δικαιώματα πρέπει να προστατευτούν, τότε μια θεωρία ταυτόχρονων ελέγχων θα έπρεπε να αποδίδει τη δυνατότητα του βέτο σε κάθε άτομο· αυτό είναι, κάποια μορφή της «αρχής της ομοφωνίας.» Όταν ο Calhoun έγραψε ότι θα έπρεπε να είναι «αδύνατο να τεθεί η να διατηρηθεί [η κυβέρνηση] σε λειτουργία χωρίς την ταυτόχρονη συναίνεση όλων,» ίσως άθελά του, εννοούσε ακριβώς ένα τέτοιο συμπέρασμα.³¹ Αλλά μια τέτοια υπόθεση αρχίζει να μας παρασέρνει μακριά από το θέμα μας, γιατί σε αυτό το μονοπάτι βρίσκονται πολιτικά συστήματα που δύσκολα θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν «Κράτη».³² Σίγουρα πάντως, ακριβώς όπως το δικαίωμα ακύρωσης νόμων από μια πολιτεία λογικά συνεπάγεται το δικαίωμα στην *απόσχιση*, έτσι το το ατομικό δικαίωμα ακύρωσης θα συνεπαγόταν το δικαίωμα του, στην «απόσχιση» από το Κράτος κάτω από το οποίο ζει.³³

Έτσι, το Κράτος έχει δείξει σταθερά ένα εντυπωσιακό ταλέντο για επέκταση των εξουσιών του πέρα από κάθε όριο που μπορεί να να του επιβληθεί. Εφόσον το Κράτος αναγκαστικά ζει από την υποχρεωτική κατάσχεση του ιδιωτικού κεφαλαίου, και εφόσον η επέκτασή του αναγκαστικά περιλαμβάνει ακόμη μεγαλύτερες καταπατήσεις δικαιωμάτων των ιδιωτών και των ιδιωτικών επιχειρήσεων, πρέπει να υποστηρίξουμε ότι το Κράτος είναι θεμελιωδώς και ενδογενώς *αντικαπιταλιστικό*. Κατά μια έννοια, η θέση μας είναι η αντίστροφη του μαρξιστικού ρητού ότι το Κράτος είναι η «κετελεστική επιτροπή» της άρχουσας τάξης στη σημερινή εποχή, που υποτίθεται ότι είναι οι καπιταλιστές. Αντίθετα, το Κράτος – η οργάνωση των πολιτικών μέσων – αποτελεί, και είναι η πηγή της «άρχουσας τάξης» (μάλλον, *άρχουσα κάστα*), και βρίσκεται σε διαρκή αντίθεση με το *γνήσια* ιδιωτικό κεφάλαιο. Πρέπει, κατά συνέπεια, να συμφωνήσουμε με τον de Jouvenel:

Μόνο αυτοί που δε γνωρίζουν τίποτα για καμία άλλη εποχή εκτός από τη δική τους, αυτοί που βρίσκονται ολοκληρωτικά στο σκοτάδι για τον τρόπο που συμπεριφέρεται η Εξουσία μέσα στις χιλιετίες, θα έβλεπαν αυτές τις διαδικασίες [εθνικοποίηση, τον φόρο εισοδήματος, κτλ.] σαν τον καρπό κάποιων συγκεκριμένων θεωριών. Είναι στην πραγματικότητα φυσιολογικές εκφάνσεις της Εξουσίας, και δε διαφέρουν καθόλου στη φύση τους από την κατάσχεση των μοναστηριών που πραγματοποίησε ο Henry ο 8^{ος}. Η ίδια αρχή βρίσκεται σε λειτουργία· η δίψα για δύναμη και πόρους· και σε όλες αυτές τις δραστηριότητες τα ίδια χαρακτηριστικά είναι παρόντα, συμπεριλαμβανομένης της ραγδαίας ανέλιξης αυτών που μοιράζουν τα λάφυρα. Είτε είναι Σοσιαλιστική είτε όχι, η Εξουσία πρέπει πάντα να είναι σε πόλεμο με τις καπιταλιστικές αρχές και να ληστεύει τους καπιταλιστές από τον συσσωρευμένο πλούτο· κάνοντας αυτό υπακούει τους νόμους της φύσης.³⁴

²⁰ De Jouvenel, *On Power*, pp. 27ff.

²¹ Charles L. Black. Jr., *The People and the Court* (New York: Macmillan, 1960), σελ. 35ff.

²² Ομοίως, σελ. 42 – 43.

²³ Ομοίως, σελ. 52:

Η κύρια και πιο αναγκαία λειτουργία του [Ανώτατου] Δικαστηρίου είναι η επικύρωση και όχι η ακύρωση. Αυτό που χρειάζεται μια κυβέρνηση περιορισμένων εξουσιών, στο ξεινήμα και για πάντα, είναι κάποια μέσα για να ικανοποιήσει τον λαό, λέγοντάς του, ότι πήρε όλα τα ανθρωπίνως δυνατά μέτρα για να μείνει εντός των εξουσιών της. Αυτός είναι ο όρος της νομιμότητάς της, και η νομιμότητά της, μακροχρόνια, είναι όρος επιβίωσης της. Και το Δικαστήριο, μέσα στην ιστορία, έχει λειτουργήσει ως η νομιμοποίηση της κυβέρνησης.

²⁴ Για τον Black, αυτή η «λύση,» ενώ είναι παράδοξη, είναι ευχάριστα αυταπόδεικτη:

η τελευταία εξουσία του Κράτους... πρέπει να σταματάει εκεί όπου ο νόμος τη σταματάει. Και ποιος πρέπει να θέσει το όριο, και ποιος πρέπει να επιβάλλει το σταμάτημα, πάνω στην ισχυρότερη δύναμη; Το ίδιο το Κράτος, φυσικά, μέσω των δικαστών και των νόμων. Ποιος ελέγχει τους εγκρατείς; Ποιος διδάσκει τους σοφούς; (Ομοίως, σελ. 32 – 33)

Και:

Εκεί που τα ερωτήματα αφορούν την κυβερνητική εξουσία σε ένα κυρίαρχο κράτος, δεν είναι δυνατόν να επιλεγεί ένας κριτής που να βρίσκεται εκτός της κυβέρνησης. Κάθε εθνική κυβέρνηση, όσο είναι κυβέρνηση, πρέπει να έχει τον τελικό λόγο στην ίδια της την εξουσία. (ομοίως, σελ. 48 – 49)

²⁵ Ομοίως, σελ. 49.

²⁶ Αυτή η απόδοση του θαυματουργού στην κυβέρνηση είναι υπόλειμμα της δικαιολόγησης της κυβέρνησης που έκανε ο James Burnham, μέσω του μυστικισμού και του παραλογισμού:

Στα αρχαία χρόνια, πριν οι παραισθήσεις της επιστήμης καταστρέψουν τη σοφία της παράδοσης, οι ιδρυτές των πόλεων πιστευόνταν ότι ήταν θεοί ή ημίθεοι... Ούτε η πηγή, ούτε η δικαιολόγηση της κυβέρνησης μπορούν να τεθούν ολοκληρωτικά σε όρους λογικής... γιατί θα πρέπει να δεχτώ την κληρονομική ή τη δημοκρατική ή όποια άλλη αρχή νομιμοποίησης; Γιατί πρέπει μια αρχή να δικαιολογήσει την εξουσία κάποιου πάνω μου; ... Δέχομαι την αρχή επειδή απλά τη δέχομαι, επειδή έτσι ήταν τα πράγματα πάντα.

James Burnham, *Congress and the American Tradition* (Chicago: Regnery, 1959), σελ. 3–8. Αλλά τι συμβαίνει όταν κάποιος δε δέχεται την αρχή; Πώς θα είναι «τα πράγματα» τότε;

²⁷ Black, *The People and the Court*, σελ. 64

²⁸ Ομοίως, σελ. 65.

²⁹ John C. Calhoun, *A Disquisition on Government* (New York: Liberal Arts Press, 1953), σελ. 25–27. Βλέπε ακόμα Murray N. Rothbard, “Conservatism and Freedom: A Libertarian Comment,” *Modern Age* (Ανοιξη, 1961): 219.

³⁰ J. Allen Smith, *The Growth and Decadence of Constitutional Government* (New York: Henry Holt, 1930), σελ. 88. Smith προσέθεσε:

ήταν προφανές ότι όπου η πρόβλεψη του Συντάγματος ήταν σχεδιασμένη να περιορίσει τις εξουσίες ενός κυβερνητικού οργάνου, θα μπορούσε ουσιαστικά να ακυρωθεί αν η ερμηνεία και η επιβολή της, αφηνόταν στις αρχές τις οποίες προοριζόταν να περιορίσει. Σαφώς, η κοινή λογική υπαγόρευε ότι κανένα όργανο της κυβέρνησης δε θα έπρεπε να μπορεί να καθορίσει τις ίδιες του τις εξουσίες. Είναι ξεκάθαρο, ότι η κοινή λογική και τα «θαύματα» υπαγορεύουν πολύ διαφορετικές απόψεις περί διακυβέρνησης (σελ. 87)

³¹ Calhoun, *A Disquisition on Government*, σελ. 20–21

³² Στα πρόσφατα χρόνια, η αρχή της ομοφωνίας δοκίμασε μια εξαιρετικά «αραιή» αναβίωση, ιδιαίτερα στα γραπτά του καθηγητή James Buchanan. Εισάγοντας, όμως, την ομοφωνία στη σημερινή κατάσταση και εφαρμόζοντάς τη, μόνο σε αλλαγές στο status quo και όχι στους υπάρχοντες νόμους, μπορεί να οδηγήσει μόνο σε μια ακόμη μεταμόρφωση της ιδέας του περιορισμού, σε σφραγίδα του Κράτους. Αν η αρχή της ομοφωνίας είναι να εφαρμοστεί μόνο σε αλλαγές των νόμων και των διαταγμάτων, τότε η φύση του αρχικού «σημείου εκκίνησης» κάνει όλη τη διαφορά. Βλέπε James Buchanan and Gordon Tullock, *The Calculus of Consent* (Ann Arbor: University of Michigan Press, 1962), passim.

³³ Βλέπε Herbert Spencer, “The Right to Ignore the State,” in *Social Statics* (New York: D. Appleton, 1890), σελ. 229–39.

³⁴ De Jouvenel, *On Power*, σελ. 171

ΤΙ ΦΟΒΑΤΑΙ ΤΟ ΚΡΑΤΟΣ

Αυτό που φοβάται το Κράτος πάνω απ' όλα, φυσικά, είναι κάθε θεμελιώδης απειλή στην ίδια του την εξουσία και στην ίδια του την ύπαρξη. Ο θάνατος του Κράτους μπορεί να επέλθει με δύο βασιικούς τρόπους: α) μέσω της κατάκτησης από κάποιο άλλο Κράτος, ή β) μέσω επαναστατικής ανατροπής από τους ίδιους του τους υπηκόους – εν συντομία, με πόλεμο ή επανάσταση. Ο πόλεμος και η επανάσταση, ως οι δύο βασικές απειλές, κατά κανόνα προκαλούν τις μέγιστες προσπάθειες των κρατικών αρχόντων και τη μέγιστη προπαγάνδα προς τους απλούς ανθρώπους. Όπως ειπώθηκε παραπάνω, πρέπει να χρησιμοποιείται πάντα κάθε τρόπος που θα κινητοποιήσει τον κόσμο, ώστε να προστρέξει στην άμυνα του Κράτους με την πεποίθηση ότι υπερασπίζεται τον εαυτό του. Το λογικό σφάλμα αυτής της ιδέας γίνεται φανερό όταν επιβάλλεται επιστράτευση σε όλους όσους αρνούνται να «υπερασπίσουν» τους εαυτούς τους, και, ως εκ τούτου, εξαναγκάζονται βίαια να ενισχύσουν τα κρατικά στρατεύματα: αχρείαστο είναι να προστεθεί, ότι δεν τους επιτρέπεται καμία «υπεράσπιση του εαυτούς τους» απέναντι στις πράξεις του «δικούς τους» Κράτους.

Στον πόλεμο, η κρατική εξουσία ωθείται στα όρια, και, κάτω από τα συνθήματα της «άμυνας» και τους «επείγοντος», μπορεί να επιβάλει μια τυραννία πάνω στο κοινό που όμοιά της θα γινόταν ανοικτά, αντικείμενο αντίστασης σε καιρό ειρήνης. Ο πόλεμος λοιπόν παρέχει πολλά ωφέληματα σε ένα Κράτος, και πράγματι κάθε σύγχρονος πόλεμος έχει φέρει στους μαχόμενους λαούς μια μόνιμη κληρονομιά αυξημένων κρατικών βαρών πάνω στην κοινωνία. Ο πόλεμος επιπλέον, παρέχει σε ένα Κράτος τη θελκτική ευκαιρία για κατάκτηση εδαφικών περιοχών πάνω στις οποίες θα μπορεί να εξασκεί το μονοπώλιο της βίας του. Ο Randolph Bourne ήταν σίγουρα σωστός ότι έγραψε ότι «ο πόλεμος είναι η υγεία του Κράτους,» αλλά σε κάθε συγκεκριμένο Κράτος ο πόλεμος μπορεί να φέρει είτε υγεία είτε σοβαρό τραύμα.³⁵

Μπορούμε να εξετάσουμε την υπόθεση ότι το Κράτος ενδιαφέρεται κυρίως να προστατεύσει τον εαυτό του, και όχι τους υπηκόους του ρωτώντας: ποια κατηγορία εγκλημάτων το Κράτος κυνηγάει και τιμωρεί πιο έντονα – αυτά εναντίον ιδιωτών ή αυτά που γίνονται εναντίον του *ιδίου*; Τα σοβαρότερα εγκλήματα στο κρατικό λεξικό είναι κατά κανόνα όχι αυτά που στρέφονται κατά του ατόμου και της ιδιωτικής περιουσίας, αλλά οι κίνδυνοι για τη *δική του* γαλήνη, όπως για παράδειγμα η προδοσία, η λιποταξία ενός στρατιώτη στον εχθρό, η μη κατάταξη στην στρατολογία, η υπονόμηση του Κράτους και η συνωμοσία για την ανατροπή του, η δολοφονία των αρχόντων και τα οικονομικά εγκλήματα κατά του Κράτους όπως η παραχάραξη του νομίσματός του, ή η φοροδιαφυγή. Ή συγκρίνετε τον βαθμό του ζήλου που

επιδεικνύεται για την καταδίωξη ενός ανθρώπου που επιτίθεται σε έναν αστυνομικό, με την προσοχή που δίνει το Κράτος σε μια επίθεση σε κάποιον ανώνυμο πολίτη. Παρ' όλα αυτά, περιέργως, η φανερή προτεραιότητα που δίνει το Κράτος στη δική του προστασία απέναντι στους πολίτες, δεν εκλαμβάνεται από πολλούς ως ασυνεπές προς τον υποτιθέμενο λόγο ύπαρξης του.³⁶

³⁵ Έχουμε δει ότι είναι ουσιώδης για το Κράτος η υποστήριξη από τους διανοούμενους, και αυτό περιλαμβάνει την υποστήριξη απέναντι στους δύο μεγάλους κινδύνους. Έτσι, για τον ρόλο των Αμερικάνων διανοουμένων στην είσοδο της Αμερικής στον πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο, βλέπε Randolph Bourne, "The War and the Intellectuals," in *The History of a Literary Radical and Other Papers* (New York: S.A. Russell, 1956), σελ. 205–22. Όπως ισχυρίζεται ο Bourne, ένα σύνθημα εργαλείο που επέτρεπε στους διανοούμενους να κερδίζουν υποστήριξη για τις πράξεις του Κράτους, ήταν να κατευθύνουν κάθε συζήτηση μέσα στα όρια της κρατικής πολιτικής και να αποθαρρύνουν κάθε θεμελιώδη ή συνολική κριτική για το βασικό πλαίσιο.

³⁶ Όπως το θέτει ο Mencken με το αμίμητο του στυλ:

Αυτή η συμμορία («οι εκμεταλλευτές που αποτελούν την κυβέρνηση») έχει ασυλία σχεδόν από κάθε τιμωρία. Οι χειρότερες εκβιαστικές κλοπές της, ακόμη κι όταν γίνονται για καθαρά ιδιωτικό κέρδος, δεν επιφέρουν καμία τιμωρία σύμφωνα με τους νόμους μας. Από τις πρώτες μέρες της Δημοκρατίας, ελάχιστα από τα μέλη της έχουν κατηγορηθεί, και μόνο λίγοι αφανείς υπαλληλίσκοι έχουν μπει φυλακή. Ο αριθμός των ανθρώπων που βρίσκονται στην Ατλάντα και στο Λίβενουορθ επειδή εξεγέρθηκαν κατά των κλοπών της κυβέρνησης είναι πάντα δέκα φορές μεγαλύτερος από τον αριθμό των κυβερνητικών υπαλλήλων που καταδικάζονται για κατάχρηση εξουσίας εις βάρος των φορολογουμένων, για δικό τους όφελος. (Mencken, *A Mencken Chrestomathy*, σελ. 147–48)

Για μια ζωντανή και διασκεδαστική περιγραφή της έλλειψης προστασίας του ατόμου ενάντια στην καταπάτηση της ελευθερίας του από τους «προστάτες» του, βλέπε H.L. Mencken, "The Nature of Liberty," in *Prejudices: A Selection* (New York: Vintage Books, 1958), σελ. 138–43.

ΠΩΣ ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΣΧΕΤΙΖΟΝΤΑΙ ΜΕΤΑΞΥ ΤΟΥΣ

Εφόσον το έδαφος της Γης είναι διαιρεμένο μεταξύ διαφορετικών Κρατών, οι διακρατικές σχέσεις πρέπει να καταλαμβάνουν ένα μεγάλο τμήμα του χρόνου και της ενέργειας του Κράτους. Η φυσική τάση του Κράτους είναι να επεκτείνει την ισχύ του, και εξωτερικά μια τέτοια επέκταση λαμβάνει χώρα με την κατάκτηση γεωγραφικών περιοχών. Εκτός κι αν μια περιοχή είναι χωρίς Κράτος ή ακατοίκητη, κάθε τέτοια επέκταση σημαίνει την εγγενή σύγκρουση συμφερόντων μεταξύ μιας ομάδας κρατικών αρχόντων και μιας άλλης. Μόνο μια ομάδα αρχόντων μπορεί να αποκτήσει το μονοπώλιο του εξαναγκασμού πάνω σε μια δεδομένη γεωγραφική περιοχή σε μια συγκεκριμένη στιγμή: ολοκληρωτική εξουσία του Κράτους X μπορεί μόνο να αποκτηθεί με την αποβολή του Κράτους Y. Ο πόλεμος, ενώ εμπεριέχει ρίσκο, θα είναι πάντα μια συνεχής τάση των Κρατών, διάστικτη από περιόδους ειρήνης και αλλαγής συμμαχιών και συνασπισμών μεταξύ Κρατών.

Έχουμε δει ότι η «εσωτερική» ή «εγχώρια» απόπειρα να οριοθετηθεί το Κράτος, από τον 17^ο ως τον 19^ο αιώνα, άγγιξε την πιο αξιοσημείωτη μορφή του με τον συνταγματισμό. Οι αντίστοιχες «διεθνείς» ή «εξωτερικές σχέσεις» ήταν η ανάπτυξη του «διεθνούς δικαίου», ιδιαίτερα τέτοιες μορφές του, όπως «το δίκαιο του πολέμου» και τα «δικαιώματα των ουδετέρων.»³⁷ Τμήματα του διεθνούς δικαίου ήταν αρχικά καθαρά ιδιωτικά, απόρροια της ανάγκης των πανταχού εμπόρων, να προστατεύσουν τις περιουσίες τους και να λύσουν δικαστικά τις διαφορές τους. Παραδείγματα είναι το δίκαιο της θάλασσας και το δίκαιο του εμπορίου. Αλλά ακόμη και οι κανόνες διακυβέρνησης αναδύθηκαν εθελοντικά και δεν επιβλήθηκαν από κάποιο διεθνές υπερκράτος. Ο στόχος του «δικαίου του πολέμου» ήταν να περιορίσει την καταστροφή στην κρατική μηχανή και μόνο, προστατεύοντας έτσι τους πολίτες από τη σφαγή και τα δεινά του πολέμου. Ο στόχος της ανάπτυξης των δικαιωμάτων των ουδετέρων ήταν να προστατευτεί το ιδιωτικό διεθνές εμπόριο, ακόμη και με «εχθρικές» χώρες, από ενδεχόμενη κατάσχεση κάποιας αντιμαχόμενης πλευράς. Ο τελικός στόχος, λοιπόν, ήταν να περιοριστεί η έκταση του πολέμου, και συγκεκριμένα, να περιοριστούν οι καταστροφικές συνέπειές που έχει στους ιδιώτες πολίτες των ουδετέρων, αλλά ακόμη και των μαχόμενων χωρών.

Ο νομικός F.J.P Veale περιγράφει χαρακτηριστικά τέτοιες «πολιτισμένες εχθροπραξίες» όπως άνθισαν για λίγο στην Ιταλία του 15^{ου} αιώνα:

...οι αστοί και οι έμποροι της μεσαιωνικής Ιταλίας ήταν πολύ απασχολημένοι κερδίζοντας χρήματα και απολαμβάνοντας τη ζωή για να αναλάβουν τις κακουχίες και τους κινδύνους της στράτευσης. Έτσι υιοθέτησαν την πρακτική της πρόσληψης μισθοφόρων για να μάχονται στη θέση τους, και, όντας οικονομικοί, άνθρωποι με

επιχειρηματικό μυαλό, απέλυαν τους μισθοφόρους τους, αμέσως μόλις έπαυαν να χρειάζονται άλλο τις υπηρεσίες τους. Οι πόλεμοι, κατά συνέπεια, διεξαγόταν από στρατούς νοικιασμένους για την κάθε εκστρατεία... Για πρώτη φορά, η στράτευση έγινε ένα φυσιολογικό και σχετικά ακίνδυνο επάγγελμα. Οι στρατηγοί εκείνης της περιόδου, αντιπαρέθεταν τους στρατούς τους, συχνά με τέλεια επιδεξιότητα, αλλά όταν ο ένας είχε κερδίσει το πλεονέκτημα, ο αντίπαλος γενικά είτε υποχωρούσε είτε παραδινόταν. Ήταν ένας αναγνωρισμένος κανόνας ότι μια πόλη μπορούσε να λεηλατηθεί μόνο αν αντιστεκόταν: ασυλία μπορούσε πάντα να αγοραστεί πληρώνοντας ένα αντάλλαγμα... Ως φυσική συνέπεια, καμία πόλη δεν αντιστεκόταν ποτέ, όντας προφανές ότι μια κυβέρνηση που ήταν πολύ αδύναμη για να υπερασπίσει τους πολίτες της, είχε χάσει την αφοσίωσή τους. Οι πολίτες δεν είχαν να φοβηθούν πολλά από τους κινδύνους του πολέμου, ο οποίος αφορούσε μόνο τους επαγγελματίες στρατιώτες.³⁸

Ο σχεδόν απόλυτος διαχωρισμός του ιδιώτη πολίτη από τους πολέμους του Κράτους στην Ευρώπη του 18^{ου} αιώνα, επισημαίνεται από τον Nef:

Ούτε καν οι ταχυδρομικές επικοινωνίες δεν περιοριζόταν επιτυχώς για μεγάλο χρονικό διάστημα κατά τη διάρκεια του πολέμου. Τα γράμματα κυκλοφορούσαν χωρίς λογοκρισία, με μια ελευθερία που καταπλήσσει το μυαλό του 21^{ου} αιώνα... Οι υπήκοοι των δύο αντιμαχόμενων εθνών μιλούσαν μεταξύ τους όταν βρισκόταν, και όταν μπορούσαν να συναντηθούν, επικοινωνούσαν, όχι σαν εχθροί αλλά ως φίλοι. Δεν υπήρχε η σύγχρονη αντίληψη που θέλει ... τους υπηκόους κάθε αντιμαχόμενης χώρας να είναι εν μέρει υπόλογοι για τις εχθρικές πράξεις των αρχόντων τους. Ούτε είχαν οι αντιμαχόμενοι άρχοντες καμία ισχυρή διάθεση να σταματήσουν τις επικοινωνίες με υπηκόους του εχθρού. Οι παλιές ανακριτικές πρακτικές της κατασκοπίας της θρησκευτικής λατρείας και πίστης εξαφανιζόταν, και καμία συγκρίσιμη ανακριτική πρακτική σχετικά με τις πολιτικές και οικονομικές επικοινωνίες δεν εξετάστηκε. Τα διαβατήρια αρχικά δημιουργήθηκαν για να παρέχουν ασφάλεια όσο διαρκούσε ο πόλεμος. Κατά της διάρκεια του μεγαλύτερου μέρους του 18^{ου} αιώνα πολύ σπάνια περνούσε από το μυαλό των Ευρωπαίων να ακυρώσουν τα ταξίδια τους σε μια αντιμαχόμενη χώρα.³⁹

Το κατά πόσο τα Κράτη έχουν υπερβεί τους κανόνες των πολιτισμένων εχθροπραξιών σε αυτόν τον αιώνα δε χρειάζεται μεγαλύτερη διευκρίνηση εδώ. Στη σύγχρονη εποχή του ολοκληρωτικού πολέμου, σε συνδυασμό με την τεχνολογία της ολικής καταστροφής, η ίδια η ιδέα του περιορισμού του πολέμου στις κρατικές μηχανές μοιάζει ακόμη πιο γραφική και ξεπερασμένη κι από το αρχικό Σύνταγμα των Ηνωμένων Πολιτειών.

Όταν τα Κράτη δε βρίσκονται σε πόλεμο, είναι συχνά αναγκαίες οι συμφωνίες για να κρατηθούν οι προστριβές στο ελάχιστο. Μια θεωρία που περιέργως έχει κερδίσει ευρεία αποδοχή είναι η λεγόμενη «ιερότητα των συνθηκών.» Αυτή η ιδέα αντιμετωπίζεται ως η αντίστοιχη της «ιερότητας των συμβολαίων.» Αλλά μια συνθήκη και ένα γνήσιο συμβόλαιο δεν έχουν τίποτα κοινό. Από τη στιγμή που μια κυβέρνηση, με καμία έννοια δεν έχει υπό την ιδιοκτησία της, τη γεωγραφική περιοχή της, κάθε συμφωνία που συνάπτει δεν αποδίδει τίτλους ιδιοκτησίας. Αν, για παράδειγμα, ο κ. Jones πουλήσει ή δώσει

τη γη του στον κ. Smith, ο κληρονόμος του Jones δεν μπορεί να εμφανιστεί ξαφνικά στον κληρονόμο του Smith και να διεκδικήσει τη γη ως δικαιωματικά δική του. Ο τίτλος ιδιοκτησίας έχει ήδη μεταφερθεί. Το συμβόλαιο του πατέρα Jones είναι αυτόματα δεσμευτικό και για τον γιό Jones, επειδή ο πρώτος έχει ήδη μεταφέρει την περιουσία· ο γιος Jones, κατά συνέπεια, δεν έχει κανένα δικαίωμα στην περιουσία. Ο γιος Jones μπορεί μόνο να διεκδικήσει αυτά τα οποία κληρονόμησε από τον πατέρα του, και ο πατέρας του, μπορεί μόνο να κληροδοτήσει περιουσία που ακόμη του ανήκει. Αλλά αν, σε μια συγκεκριμένη ημερομηνία, η κυβέρνηση, ως πούμπε, της Ρουριτανίας εξαναγκαστεί ή ακόμη δωροδοκηθεί από την κυβέρνηση της Ουολδαβίας να παραδώσει κάποια εδάφη της, είναι παράλογο να ισχυριστεί κάποιος ότι οι κυβερνήσεις ή οι κάτοικοι των δύο χωρών είναι για πάντα αποκλεισμένοι από τη διεκδίκηση για επανένωση της Ρουριτανίας με βάση την ιερότητα της συνθήκης. Ούτε οι άνθρωποι ούτε το έδαφος της βορειοδυτικής Ρουριτανίας ανήκει σε καμία από τις δύο κυβερνήσεις. Ως συνέπεια, καμία κυβέρνηση δε μπορεί βεβαίως να δεσμεύσει, με το νεκρό χέρι του παρελθόντος, μια επόμενη κυβέρνηση μέσω μιας συνθήκης. Μια επαναστατική κυβέρνηση που ανέτρεψε τον βασιλιά της Ρουριτανίας δε θα μπορούσε, ομοίως, να τεθεί υπόλογη για πράξεις ή χρέη του βασιλιά, γιατί η κυβέρνηση δεν είναι, όπως είναι ένα παιδί, η αληθινή «κληρονόμος» της περιουσίας των προκατόχων της.

³⁷ Αυτό δεν πρέπει να συγχέεται με το σύγχρονο διεθνές δίκαιο, που επικεντρώνεται στη μεγιστοποίηση της έκστασης του πολέμου μέσω δογμάτων όπως η «συλλογική ασφάλεια.»

³⁸ F.J.P. Veale, *Advance to Barbarism* (Appleton, Wis.: C.C. Nelson, 1953), σελ. 63. Ομοίως, ο Καθηγητής Nef γράφει για τον Πόλεμο του Δον Κάρλος που διεξήχθη στην Ιταλία μεταξύ Γαλλίας, Ισπανίας και Σαρδινίας κατά της Αυστρίας, κατά τον 18^ο αιώνα:

στην πολιορκία του Μιλάνου από τους συμμάχους και αριστές εβδομάδες μετά στην Πάρμα... οι αντίπαλοι στρατοί ήρθαν αντιμέτωποι με μια αδυσώπητη μάχη έξω από την πόλη. Σε καμία περιοχή, η συμπάθεια των κατοίκων δεν κερδίστηκε από τη μια ή την άλλη πλευρά. Ο μόνος φόβος ήταν να μην μπουν τα στρατεύματα κάποιας πλευράς μέσα στην πόλη και τη λεηλατήσουν. Ο φόβος αποδείχτηκε αβάσιμος. Στην Πάρμα οι πολίτες έτρεξαν στα τείχη της πόλης για να παρακολουθήσουν τη μάχη στην ανοιχτή ύπαιθρο από κάτω. (John U. Nef, *War and Human Progress* [Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1950], σελ. 158)

Ακόμη βλέπε Hoffman Nickerson, *Can We Limit War?* (New York: Frederick A. Stoke, 1934)

³⁹ Nef, *War and Human Progress*, σελ. 162

⁴⁰ Ομοίως, σελ. 161. Για την προώθηση του εμπορίου με τον εχθρό από ηγέτες της Αμερικανικής Επανάστασης, βλέπε Joseph Dorfman, *The Economic Mind in American Civilization* (New York: Viking Press, 1946), τόμος 1, σελ. 210–11.

Η ΙΣΤΟΡΙΑ ΩΣ ΕΝΑΣ ΑΓΩΝΑΣ ΜΕΤΑΞΥ ΚΡΑΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ

Ακριβώς όπως οι δύο βασικές και αμοιβαία αποκλειόμενες αλληλεπιδράσεις μεταξύ ανθρώπων είναι η ειρηνική συνεργασία ή η εξαναγκαστική εκμετάλλευση, η παραγωγή ή η αρπαγή, έτσι και η ιστορία της ανθρωπότητας, ιδιαίτερα η οικονομική της ιστορία, μπορεί να θεωρηθεί ως ένας αγώνας μεταξύ δύο αρχών. Από τη μια μεριά, βρίσκεται η δημιουργική παραγωγικότητα, η ειρηνική ανταλλαγή και συνεργασία· από την άλλη, η εξαναγκαστική υπαγόρευση και η θήρευση πάνω σε αυτές τις κοινωνικές σχέσεις. Ο Albert Jay Nock όρισε πρόθυμα τις δύο συναγωνιζόμενες δυνάμεις: «κοινωνική ισχύς» και «κρατική ισχύς.»⁴¹ Κοινωνική ισχύς είναι η δύναμη του ανθρώπου πάνω στη φύση, η μεταμόρφωση των φυσικών πηγών μέσω της συνεργασίας και η γνώση των φυσικών νόμων, προς όφελος όλων των συμμετεχόντων ατόμων. Η κοινωνική ισχύς είναι η *ισχύς πάνω στη φύση*, το βιοτικό επίπεδο που επιτυγχάνεται από τους ανθρώπους μέσω των αμοιβαίων ανταλλαγών. Η κρατική ισχύς, όπως έχουμε δει, είναι η εξαναγκαστική και παρασιτική αρπαγή αυτής της παραγωγής – η αποστράγγιση των καρπών της κοινωνίας προς όφελος των μη-παραγωγικών (στην πραγματικότητα αντιπαραγωγικών) αρχόντων. Ενώ η κοινωνική ισχύς είναι πάνω στη φύση, η κρατική ισχύς είναι *ισχύς πάνω στον άνθρωπο*. Μέσα στην ιστορία, οι παραγωγικές και δημιουργικές δυνάμεις του ανθρώπου έχουν, ξανά και ξανά, εφεύρει νέους τρόπους μεταμόρφωσης της φύσης προς όφελος του ανθρώπου. Αυτές ήταν οι εποχές που η κοινωνική ισχύς είχε ξεπηδήσει μπροστά από την κρατική, και ο βαθμός της κρατικής παρέμβασης στην κοινωνία είχε μειωθεί σημαντικά. Αλλά πάντα, μετά από μικρότερη ή μεγαλύτερη χρονική καθυστέρηση, το Κράτος έχει εισχωρήσει σε αυτές τις νέες περιοχές, για να σακατέψει και να κατάρχει την κοινωνική ισχύ για ακόμη μια φορά.⁴² Αν ο 17^{ος} ως τον 19^ο αιώνα ήταν , για πολλές χώρες της Δύσης, καιροί επιταχυνόμενης κοινωνικής ισχύος, και της αντίστοιχης αύξησης της ελευθερίας, της ειρήνης, και της υλικής ευημερίας, ο 20^{ος} αιώνας ήταν κυρίως μια εποχή κατά την οποία η κρατική δύναμη έχει αρχίσει να ισορροπεί – με την αντίστοιχη επιστροφή στη σκλαβιά, τον πόλεμο, και την καταστροφή.⁴³

Σε αυτόν τον αιώνα, το ανθρώπινο γένος αντιμετωπίζει και πάλι, τη μοχθηρή βασιλεία του Κράτους – ενός Κράτους τώρα εξοπλισμένου με τους καρπούς των ανθρώπινων δημιουργικών δυνάμεων, κατασχεθέντων και διεστραμμένων για τις δικές του επιδιώξεις. Οι λίγοι τελευταίοι αιώνες ήταν καιροί που οι άνθρωποι προσπάθησαν να βάλουν συνταγματικά και άλλα όρια στο Κράτος, μόνο και μόνο για να ανακαλύψουν ότι τέτοιοι περιορισμοί, όπως και οι άλλες προσπάθειες, απέτυχαν. Από όλες τις πολυπληθείς μορφές που οι κυβερνήσεις έχουν πάρει μέσα στους αιώνες, από όλες τις ιδέες και τους θεσμούς που έχουν δοκιμαστεί, καμία δεν πέτυχε να κρατήσει το Κράτος υπό

έλεγχου. Το πρόβλημα του Κράτους είναι εμφανώς, πιο μακριά από τη λύση του από ποτέ. Ίσως νέα μονοπάτια αναζήτησης πρέπει να εξερευνηθούν, αν η επιτυχής, τελική λύση στο ερώτημα του Κράτους πρόκειται ποτέ να δοθεί.⁴⁴

⁴¹ Για την ιδέα της κρατικής και της κοινωνικής ισχύος, βλέπε Albert J. Nock, *Our Enemy the State* (Caldwell, Idaho: Caxton Printers, 1946). Ακόμη βλέπε Nock, *Memoirs of a Superfluous Man* (New York: Harpers, 1943), και Frank Chodorov, *The Rise and Fall of Society* (New York: Devin-Adair, 1959).

⁴² Μεταξύ της διακύμανσης ανάμεσα στην επέκταση και τον περιορισμό του, το Κράτος καταλαμβάνει και διατηρεί συγκεκριμένες κρίσιμες «διοικητικές θέσεις» της οικονομίας και της κοινωνίας. Μεταξύ αυτών των διοικητικών θέσεων είναι το μονοπώλιο της βίας, το μονοπώλιο της ύψιστης δικαστικής εξουσίας, των διόδων επικοινωνίας και μεταφορών (ταχυδρομείο, δρόμοι, ποτάμια, εναέριες διαδρομές), του νερού άρδευσης στις Ανατολικές δεσποτείες, και της εκπαίδευσης – για να πλάσει τη γνώμη των μελλοντικών πολιτών. Στη σύγχρονη οικονομία, το χρήμα είναι η κρίσιμη διοικητική θέση.

⁴⁴ Σίγουρα, ένα απαραίτητο συστατικό μιας τέτοιας λύσης πρέπει να είναι η διάσπαση της συμμαχίας των διανοουμένων και του Κράτους, μέσω της δημιουργίας κέντρων λόγιας έρευνας και εκπαίδευσης, τα οποία θα είναι ανεξάρτητα από την κρατική εξουσία. Ο Christopher Dawson σημειώνει ότι τα μεγάλα διανοητικά κινήματα της Αναγέννησης και του Διαφωτισμού επιτεύχθηκαν δουλεύοντας έξω από, και μερικές φορές ενάντια στα κατεστημένα πανεπιστήμια. Αυτές οι ακαδημαϊκές κοινότητες των νέων ιδεών καθιερώθηκαν από ανεξάρτητους χορηγούς. Βλέπε Dawson, *The Crisis of Western Education* (New York: Sheed and Ward, 1961).